

Naročnina mesečno
25 Din. za inozem-
stvo 40 Din — ne-
dejška izdaja ce-
loletno 96 Din. za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/II

SCOVENEC

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2058

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Slavia Catholica

Bratislava 12. febr.

Po vojni, ko so si slovanski narodi ustanovili vrsto svojih samostojnih držav, se je v njih začela obenem vzbujati zavest, da kljub kulturnim, političnim in gospodarskim razlikam tvorijo neko ento, da imajo kot posebna rasa obenem v življenju sveta tudi svojo posebno, njihovi psihi odgovarjajočo naloge. Tudi med Slovenci so se po vojni oglašali glasovi o potrebi nove, slovanske orientacije v duhovni kulturi in zdi se mi, da smo se Slovenci res po vojni precej poslovanili, se orientirali k slovanstvu, dasi bi nikjer ne mogel pokazati uspeh, viden kakor na dlanu. Zavest o neki skupnosti slovanskih narodov se je pač umljivo zlasti pokazala pri mladih generacijah, pri mladini. Tudi tu je šla mladina v ospredju. Vendata nova slovanska orientacija nima na sebi nikakih fantastičnih barv nekdajnega romantičnega pansionizma, temveč mirno priznava vsakemu narodu, kar on sam hoče in čuti, a iše pri vsakem ono inisel in ono idejo, ki bi mogla biti skupna celoti.

Slovanska inteligencija se je našla v imenu katoličanstva in ciril-metodijske ideje v enem taboru. Mednarodno združenje katoliških akademikov »Pax Romana« je na svojih zborovanjih dalo slovanskim narodom, ki so tudi prihajali tja, priliko stopiti v bližje stike. Zavest so se, da v univerzalizmu katoliške cerkve vendar predstavljajo neko skupnost in celoto zase in da imajo kot tako celoto tudi svoje specjalne naloge. Tako so si katoliški Slovani ustvarili lastno vrhovno katoliško akademiko organizacijo »Slovanskih katoliških akademikov in starešinc. Jedro ideologije te organizacije je ideja katoličstva in ideja slovanske vzajemnosti. Katoličstvo in slovanstvo združuje slovanske inteligente in enoto. Cerkev kliče po lajnenem sodelovanju v katoliški akeiji: to je tudi glavna ideja v programu te slovenske zvez. Toda kakor je slovanstvo v splošnem kulturnem razvoju Slovencev vršilo in vrši svoje specifično poslanstvo, tako ima svojo posebno misijo tudi v univerzalnem Kristusovem kraljestvu na zemlji. To poslanstvo katoliških Slovanov je izraženo v ideji cirilmotidijski. Slovane deli verski razkol. Da bi zopet postali eno, je cilj unionističnega pokreta cirilmotidijskega. Ideja katoliške akeije in unio-nizma tvori temelj skupnosti imenovane slovanske Katol. zvez inteligenčev.

Vsak leto se zborejo zastopniki slovanskih narodov, članov imenovane unije, na skupen kongres. Unija združuje zdaj vse katoličke slovanske narode, njeni člani so Čehi, Poljaki, Slovaki, Ukrainerji, Hrvati in Slovenci. Skupni kongresi, ki so obenem manifestacije in delovne konference, so se do zdaj vršili: prvi v Krakovu, drugi 1930 v naši Ljubljani, 1931 v Bratislavi, 1932 v Zagrebu in lanskega leta v Poznanju. V teh letih se je ta katoliški in slovanski pokret mladih generacij skupno s starešinstvom toliko utrdil in uveljavil, da so se morale na zadnjem kongresu v Poznanju izvršiti razne reorganizacije. Slovanski sekretarijat, ki je izvršila oblast organizacije, se je moral razdeliti na tri sekcije: oddelok akademikov, akademik in starešinstvo, organizacija pa je dobila novo ime »Slavia Catholica, Zveza, katoliških društev slovanskega študentstva«.

V dneh od 8.—10. februarja t. l. je imela »Slavia Catholica« svoje zasedanje v glavnem mestu Slovaške v Bratislavi, ki je kakor geografsko središče slovanstva. Bilo je to zborovanje akademiskega sekretariata, ki so se ga udeležili po svojih zastopnikih vsi včlanjeni slovanski narodi razen Hrvatov. Na časi slovanskih delegatov-gostom je Zveza slovaškega katoliškega študentstva pripredila večer s čajem. Na tem večeru 8. februarja je opolnomočeni minister dr. Krofta predaval o razvoju narodne zavesti pri Čehih in Slovakinjih. Sledili so pozdravni govorji slovanskih delegatov v njih lastnem jeziku. Poljak Deptula Vlado je kot predsednik Sekretariata in kot zastopnik poljskih akademikov kratko pojasnil pomen organizacije »Slavia Catholica« in ideologijo slovanske katol. akad. mladine. Slovenec Smolej Viktor je pozdravil v imenu Slovenske dijake zvezne vsega slovenskega naroda. Saj akadememska mladina stoji vedno in povsod na čelu naroda, zato si tu ne podajajo rok le zastopniki akademiskih društev, ampak zastopniki narodov. Orisal je geografski pomen, politično in gospodarsko važnost slovenskega ozemlja, ki je bilo vedno sporno jabolko med narodi in državami in je razkosano zlasti po vojni. Spomnil se je tudi Hrvatov, ki niso mogli priti, a so gotovo vsaj v duhu v tem slovenskem krogu. Potem so imeli svoje pozdravne govorje zastopnik Ukrajincev Mandzi, zastopnik češkega študentstva Hrdy in zastopnik slovaškega študentstva Čieker. Na tem večeru je bila zbrana najboljša družba, zastopniki uradov, mesta, vojaških in cerkvenih oblasti, poljski konzul Laciński, avstrijski generalni konzul Pleiner, zastopniki drugih konzulatov itd.

Delegati — Poljak, Čeh, Slovenec, Ukrainerji in Slovak — so imeli od 8.—10. februarja svoje seje. Na teh sejih so se po predlogih poljskih in čeških osnutkih izdelala nova sprememena pravila za »Slavia Catholica«. Na lanskem kongresu v Poznanju je bila zvezna členska dijavnost v Pragi potrjena, da organizira v l. 1934 kongres »Slavia Catholica« v Pragi. Ker se pa naslednje leto vrši tudi v Pragi kongres internacionalne katoličke akademske federacije »Pax Romana«, bi bilo prirejanje dveh kongresov pretežka, zlasti finančna nalog, zato se letos kongres »Slavia Catholica« ne bo vršil, pač pa prihodnje leto 1935, hkrati z mednarodnim kongresom »Pax Romana«. Delegati so se obenem razgovarjali o možnostih skupnega organa, ki ga »Slavia Catholica« še nima, o delu raznih sekcij v uniji itd.

Na zasedanju so bili imenovani tudi prvi časti član »Slavia Catholice«: Slovenec nadškof dr. Jeglič, Hrvat nadškof dr. Bauer, od Poljakov primas poljski, kardinal Hlond in rektor katoliške univerze v Lublinu Szymanski, dalje Ukrainerji nadškof Septycki, iz Češkoslovaške pa nadškof olomuški Prečan, apost. protonotar Hlinka — politični vodja slovaških katoličanov, Škof Blaha, senzor slovaških škofov, in msgr. Jemelja.

Ker se letos ne bo vršil običajni kongres »Slavia Catholica«, bodo Čehi in Slovaki priredili v zvezi z mednarodnim unionističnem kongresom na Velenogradu svojo delovno konferenco o socialnem in cirilmotidijskem problemu. Vršila se bo ta

V belgijsko prestolnico so se zgrnile ogromne množice ljudi

Pariz, 22. februar. AA. V belgijsko prestolnico so se zgrnile neizmernе množice ljudi, da se udeleže svečanega pogreba pokojnega kralja Alberta I. Pogrebne svetosti so se začele z velikim defilejem mimo kraljevskega dvora, kjer počiva na katafalku truplo umrelga vladarja. Na čelu povorki, ki se je zbrala na glavnem trgu pred dvorom, so nosili zastave, za katerimi so šli člani tujih vojaških delegacij. Med njimi so se na bolj opazili francoski pomorski strelec in loveci, britanski mornarji in eskadron 5. britanskega gardskega dragonškega polka. Dalje so bili v povorki tudi člani obeh parlamentarnih zborov in državni veledostojanstveniki. Največji del povorki so pa tvorili višji vojnikti z zastavami, ki so jih mimo dvora spustili k tlu v znak spoštovanja spomini vitezkega vladarja.

Povorka bi se bila moralna po programu zaključiti ob 10.15, toda zaradi velikega števila viših vojnikti, ki v njej sodelujejo,

Zdravice v Budimpešti ...

Italijanska trozvezza

Madjarska želi carinske trozvezze - Avstrija stavila pogoje

Budimpešta, 22. februar. Predsednik vlade Gömbös je priedel snoči banket v čast italijanskega državnega podstajnika Suvicha. V zdravici je naglašal globoka prijateljska čustva, ki jih Madjarsko goji nasproti Italiji, ker je Italija prva med veleslavami, pravilno doumela madjarska stremljenja in ji bratski ponudila svojo roko. »Gospod Mussolini je močno potestil Madjarsko, ker je semkaj postal državnega podstajnika Suvicha. S tem je vnovič potrdil svojo naklonjenost nasproti Madjarski. Preprilan sem, da bo ta obisk poglobil stike sodelovanja, prijateljstva in zaupanja, ki neomajno spajajo obe naši državi. Naše sodelovanje bo činitelj ravnotežja v naporih za mir med narodi. Resnost sedanjega političnega in gospodarskega stanja sveta nujno zahteva, da poščijo vlade sredstva za zavarovanje življenjskih interesov posameznih narodov in da se potrdijo, da omogočijo splošni sporazum in splošno rešitev, ki bo omogočila normalno življenje. Nadejam se, da bodo naši razgovori koristili temu cilju.«

V svojem odgovoru na Gömbösova zdravico se je italijanski državni podstajnik Suvich najprvo zahvalil za prirsni sprejem, nato pa nadaljeval:

»Prirsni sprejem, ki mi je bil pribrejen na Ma-

djarskem, vnovič potrije solidno osnovo globo-

kega in neomajnega prijateljstva med Madjarsko in Italijo, prav tako pa tudi Mussolinijevi želji, da

čim bolje doume položaj Madjarske. Resnost in

zmedenost sedanjih vprašanj zahtevajo sodelovanje

naših držav. S tem bomo pospešili povratek k nor-

malnemu političnemu in gospodarskemu življenju.

Madjarsko-italijansko prijateljstvo je bitni činitelj

politike, ki jo je Italija od vsega začinko vodila, da

obnovi podonavsko kotlino in Evropo v miroljub-

nem duhu.«

Dunajska vremenska napoved. Pretežno jasno.

Zjutraj mraz. Cez dan topleje. Lepo vreme ne bo trajalo dolgo.

Zagrebska vremenska napoved. Jasno z lah-

nim porastom oblačnosti, podnevi toplo, noči pa

hladne.

Mussolini-Dollfuss-Gömbös

London, 22. februar. c. »Times« poroča iz Rima, da so vesti o skupnem sestanku med Mussolinijem, Gömbösem in Dollfussem prezgodnji. V italijanskih uradnih krogih se trdi, da do tega sestanka še ne bo prišlo tako kraljev.

konferenca v juliju t. l. in tja pridejo tudi delegati ostalih članov »Slavia Catholica«.

Slovanska katolička inteligencija gre zvesto po začrtani poti. Njene vrste se goste in v njih je vedno več trdne vere in zvestobe. Osnove njihove skupnosti so trine in na njih je mogoče videti lepo katoliško in slovansko prihodnost. S. V.

Pogreb kralja Alberta

Ves svet je včeraj z globokim sočuvstvovanjem spremkljal kralja Belgijcev k zadnjemu počitku

še ob 10.30 ni bila končana. Nekateri so hoteli povorko prekiniti, toda vojvoda Brabantski je izrazil željo, naj bi vse delegacije bivalih bojevnikov brez razlike defilirale, ne glede na to, kako dolgo bi povorka trajala.

V dvor so odšli zastopniki visoke duhovščine s kardinalom-nadškofom Van Roijem iz Malinesa na čelu; v njegovem spremstvu je pot skočil.

Med zastavami, ki so jih nosili v povorki, so posebno zapazile zastave nekaterih enot, ki so se odlikovali v junajških bojih pred Liegem, Antversom, Dixmuidom in na drugih bojiščih, katerih imena so v neločljivi zvezi z viteško podobo kralja Alberta, ki je tako še živ prišel v zgodovino.

Pogrebni izpoved sam je šel v temelju reda: Na čelu so šli člani glavnega generalnega štaba, za njimi duhovščina, nato pa praporji vladarskih domov, zastopanih na pogrebu, za njimi so peljali krsto sredi članov kraljevskega vojaškega doma. Za krsto so šli vojvoda Brabantški in ostali člani belgijskega kraljevskega doma, obdani s člani tujih vladarskih hiš, ki so se udeležili pogreba.

Dalje so korakali člani kraljevskega civilnega doma, člani vlade, diplomatski zbor, člani obeh zborov parlamenta in drugi veledostojanstveniki. Pogrebni izpoved so zaključili oddelki vojske vseh vrst orožja.

Ko je izpoved krsta kraljeva prispol na trg kraj cerkve, so se vse nešteče zastave na trgu spoščljivo pobesile v pozdrav pokojnemu kralju, in čete, stoječe na trgu, so izkazale čast. Prvi odide v cerkev malinski kardinal-nadškof v spremstvu škofov in dekanu cerkve sv. Mihaela. V trenotku, ko prispol pred cerkev člani belgijskega kraljevskega doma, tudi državni poglavari in člani tujih vladarskih domov, odnesojo vojaki na rameni težko krsto v cerkev.

Se zmerom vlada smrtna tišina med neštečimi tisoči, ki presunjeni gledajo na prizor. Za državnimi poglavari in princem odhajajo v cerkev po vrsti posamezne skupine veledostojanstvenikov, drugi deli izpoveda pa zavzemajo določena jim mesta pred cerkvijo. Nekaj minut po 12. uri se začno svečani obredi.

Sv. maša zadušnica v Belgradu

Belgrad, 22. februar. Danes ob 11 dopoldne se je v katoliški cerkvi v Krunki ulici vršila svečana zadušnica za pokojnim belgijskim kraljem Albertom I. Službo božjo je opravil nadškof g. Rodić v navzočnosti zastopnikov vseh priznanih veroizpovedi. Cerkvenemu opravilu sta prisostvovala tudi Nj. Vel. kralj in kraljica. Pri prihodu v cerkev ju je sprejel belgijski poslanik grof Romé de Vichney. Svečanosti so dalje prisostvovali tudi vsi člani kraljevske vlade, na čelu, ves diplomatski zbor s starostjo papeškim nuncijem Pelegrenetijem, zastopniki senata v narodne skupščine s predsednikoma senata dr. Ljubomirjem Tomaščičem in narodne skupščine dr. Kostom Kumanudijem, ministrom dvora g. Antićem, člani civilnega in vojaškega doma Nj. Vel. kralja, generalita s velikim državnikom Belgrada armijskim generalom g. Tomičem na čelu, predsednik občine g. Milutin Petrović, mnogi bivši ministri, pomočnik zunanjega ministra dr. Božidar Purč, upravnik mesta Belgrada g. Manojlo Lazarević, veliko tujih in domaćih časnikev in zastopniki narodnih in kulturnih društev. Šefu centralnega presbiterija je zastopal g. Peter Ivanović. Prisoten je bil tudi šef tiskovne odseka zunanjega ministarstva g. Vučkoš Životić. Po končanih cerkvenih obredih je belgijski poslanik grof Romé sprejemal sožalja.

Zahvala belgijskega poslanika

Belgrad, 22. februar. AA. Belgijsko poslanstvo poroča: Od ure, ko se je izvedelo o tragični smrti kralja Alberta, dobiva poslanik Belgije neprestano z vseh strani in od vseh slojev ganljive izjave sožalja. Globoko ganjen nad temi izjavami ob veliki bolesti, ki je zadela njegovo domovino, kr. poslanik Belgije ne more osebno odgovoriti vsem, ki so mu izrekli sožalje, in jih zato na ta način prosi, da sprejmemo izraze njegove najglobljene hvaležnosti.

strijo in Nemčijo, zahteval, da se njegov glas zabeleži posebej in samo za ta primer, da ne bi nastal kakšen predodek za »druge carinske zvezce s pomočjo Avstrije...«

»Pogledimo dejstvom v obraz! V politiki je treba obravnavati tudi največje absurdnosti. Po sledice restavracije Habsburžanov bi bile nepreračunljive na mednarodnem polju, saj poznamo vse protihabsburške pogodbe, ki recimo vežejo med seboj države Male zvezze. Toda vzemimo, da bi se ta nemogočnost in absurdnost zgordila. Kaj bi se zgodilo?«

Vojna...

»Na splošno pripoveduje, da naj služi blok Italija-Avstrija-Madžarska kot protutež proti bloku Male zvezze. Kdo more kaj takega sploh misliti? Edo pa ne vidi takoj na prvi pogled, da pomeni Italijanski blok naravnost ogrožanje Male zvezze? Madžarski revizionizem, ki zahteva jugoslovansko, romunska in češkoslovaška ozemlja, bi opirajo se na Mussolinijev Italijo, ki govorovi o Dalmaciji kot o »neodrešeni« zemlji, takoj razvozljal svoje strasti proti Jugoslaviji, Romuniji in Češkoslovaški.«

»Zopet drugi govore, da pomeni restavracija Habsburžanov konec gibanja za združitev Avstrije in Nemčije (Anschluss). Toda kdo ne vidi v tem nevarnost, da bi Habsburžani pritegnili k sebi simpatije južne Nemčije, ki v Hitlerjevi Nemčiji ni srečna. Proti temu Italijanskemu bloku bi se moral takoj prvi dan dvigniti blok protihabsburških držav Male zvezze, ki bi se mu pridružili še Nemčija! In če bi se Francuzi podala na pot, da pomaga obnoviti Habsburžane, bi se vezni med njo in med Malo zvezo takoj pretrgali! Kaj bi nastalo iz tega? Ne samo revolucija v političnih zvezah, ampak nevarnost nove vojne. Nobenega dvoma ni o tem, da bi v trenutku, ko bi si Oto Habsburški na Dunaju postavljal na glavo krono, avstrijski hitlerjevi izvršili oborožen upor in da bi morale mobilizirati svetrske sosedje! Torej vojna...!«

„Ne Anschlussa, ne austro-madžarske zvezze, ne Habsburžanov!“

»Toda Avstrijo je treba ohraniti neodvisno. A kako? Zadostuje, da Francija in Anglija jamčita to neodvisnost in da javno pred vso Evropo izjavita: Ne Anschlussa, ne austro-madžarske zvezze, ne Habsburžanov!«

(Gornje vesti prinašamo v zvezi z bivanjem italijanskega ministra Suvicha v Pešti ter z ozirom na najraznovrstnejše uzbivanje svetovnega časopisa o nekih novih načrtih Italije v Podonavju. Nas niti govorice, niti načrti, niti diplomatski obiski ne vznemirjajo. Mi smo država miru, ki je zgrajena na temeljih pravice. A zavedamo se tudi tega, da razpolagamo z zadostno močjo, mi in naši zaveznički, da tudi brez prelivanja krvii, samo s tem, da ohranimo mirno kri in zavest svoje moči, razpolimo v nič vse fantastične načrte, ki se prodejo okrog nas v miraku evropskega kaesa. — Opomba uredušča.)

Madžarski grobi kličejo...

Budimpešta, 22. februar, c. Vodja madžarskih legitimistov grof Vigray je objavil danes v »Pester Lloydus« odprtvo pismo na italijanskega državnega podstajnika Suvicha. V uvodu pisma mu želi grof Vigray prisreno dobrodošlico. Grof Vigray hoče pridobiti Suvicha za povratnik habsburgovcev na Madžarsko. Vprašanje avstrijske neodvisnosti prihaja v zelo nevarno dobo. Italija je proti priključitvi, pa tudi Madžarska mora biti proti njej, ker bi bila sama preslabotna proti nemškemu pritisku v srednji Evropi. Grof Vigray zaključuje, da je edini izhod za neodvisnost Avstrije in Madžarske v vpostavljivosti habsburške monarhije.

Staviški brez konca in kraja

Umor preiskovalnega sodnika

Pariz, 22. februar, AA. Po poročilu nekega južnjaka levičarske smerti je minister brez lisnice Edvard Herriot včeraj popoldne ob 3.30 sporočil skupini poslancev v veči Bourbonske palati, da so naši pariški sodnika Prince umorjenega. Umor je zavil v tajno. Sodniku Prince je bila zapana preiskava s afero Aleksandra Staviškega. Pri njem so se nahajali tudi ponovno omenjeni akti bivšega policijskega komisarja Pachota. Sodnik Prince je hotel odpotovati v Dyon in vzeti s seboj tudi te akte. Slučajno pa se je zmotil in odnesel druge akte. Zaradi tega smatrajo, da osebe, ki so se toliko bale teh aktov, niso dosegli svojega namena, ko so na zverinski način ubile glavnega preiskovalnega sodnika proti Staviškemu in njegovim pojedincem. Sodnik Prince razvije v zvezi s tem vohnskim delovanjem Staviškega. Zdaj preživljamo hude čase. Neki fanatiki so taki, da nas njihova dejanja ne morejo več iznenaditi in da gredo tudi preko človeških življenj.

Usoda socialističnih listov

Dunaj, 22. februar, Z. Socialistična tiskarna »Vorwärts«, ki je bila zasežena, bo zopet začela redno poslovanje. Ustanovljen je bil poseben oddelek, ki bo nadzirjal delovanje. »Arbeiter Zeitung« in »Das kleine Blatt« začeno izhajajo redno in bodo dobile nalogo, da vrgajo avstrijsko delavstvo ne več v razrednem sovraštvu ampak v delavski skupnosti za dobrobit skupne domovine in za blagor vsega avstrijskega ljudstva. Tako bodo razredne tiskarne nadaljevale svoje delo, a v službi miru in delavske solidarnosti.

Danes se je po Dunaju raznesla vest, da zbira češkoslovaška vojaštvo na avstrijski meji. Tukajšnje češkoslovaško poslanstvo je obvestilo časopisje, da je predsednik Malypetr sicer izjavil v parlamentu, da bo vladu pazila na avstrijsko mejo, da so govorice o zbiranju redne vojske vse popolnoma iz zraka.

Dunaj, 21. februar, p. Danes je bila seja nižjeavstrijskega deželnega zabora. Na seji je bil izvoljen za načelnikinja deželnega glavarja član Heinrichschutz, major Baar, katerega je na to mesto predlagal dr. Dollfuss.

Češka krona in mi

Belgrad, 22. februar, m. Devalvacija češke krone je razumljivo izvzela tudi v naših izvozniških krogih veliko vznemirjenje, posebno v vrstah onih, ki so stalno uvažali v Češkoslovaško in bodo radi tega trpel precejšnjo škodo. Upravniki Glavne zveze srbskih kmeljkih zadrug Gjorgjević je postal danes časnikarjem izjava, v kateri pravi, da se lahko resitev vseh vprašanj resumira v sledečem: Mi moramo odločeno nastopiti proti vsaki tendenci umetno rušilje cen našemu blagu na inozemskih tržiščih. Mi tega ne delamo s češkoslovaškim blagom in zaradi tega lahko upamo, da tudi Čehoslovaki ne bodo postopali tako z nami. Problema ni iskati samo v obnašanju Čehoslovakov, ampak tudi pri naši Narodni baniki. V dobi največje gospodarske krize, ko se sprejemajo razni zakoni o zaščiti kmeta, mora kmeljstvo plačevati egiromen skrit davek v obliki izvoznih tarif, ki izvira iz kurza, ki ga naš kmet dobiha za izvozeno blago. Namesto sedanjega prima, ki ne odgovarja realni vrednosti dinarja, zahtevajo interes države in kmeljstva, da se doloci pravi prim. V tem slučaju bi moral biti novi prim najmanj 12% višji od dosedanja. Zanimiv je pojav na Madžarskem, ki odreja različen prim pri obračunavanju pengöja za razno blago in se pri tem ozira tudi na razne države, v katero se blago izvaja. Tudi naša Narodna banka bi lahko našla zadovoljivo rešitev.

Sovjetski smučarji

Moskva, 22. februar, AA. Danes je ogromna množica burno pozdravila pet sovjetskih smučarjev, ki so prehodili 3200 milij dolgo progno od Irkutska do Moskve na smučeh. Sodelovali hodočajo pri proslavi 16-letnico ustanovitve rdeče vojske.

Pogumni in vztrajni smučarji so najprvo prehodili Uralsko gorovje, nato prevozili nepregledne ravnine, imenovane Tajga. Ponkod so bile temperature 60 stop. pod nivo. Ogromno razdaljo so prevozili v 25 dneh.

P. Na Koreji se je razbilo ob skali japonsko vojno letalo. Zaradi megle je moralo leteti nizko in se je v gorovju razbilo. Izmed 6 častnikov na letalu je mrtvih pet, eden pa je težko ranjen.

P. Na Koreji se je razbilo ob skali japonsko vojno letalo. Zaradi megle je moralo leteti nizko in se je v gorovju razbilo. Izmed 6 častnikov na letalu je mrtvih pet, eden pa je težko ranjen.

Iz Narodne skupščine Vprašanje tujih delavcev

Belgrad, 22. februar, m. Današnja seja narodne skupščine se je začela ob 5.00. Med drugimi stali na dnevnem redu dve interpelaciji, ki ju je vložil na ministra za soci. politiko poslanec dr. Bačić. Ena interpelacija je bila vložena zaradi težkega stanja, v katerem se nahaja naše delavstvo v tekstilni tovarni v Oroslavju, druga pa zaradi zaposlitve inozemskih delavcev v naših industrijskih podjetjih.

Zakaj toliko tujih delavcev?

Poslanec Bačić je obrazložil svoji interpelaciji ter ugotovil, da vsi napori, ki so se vršili zadnjih leta za nacionalizacijo našega gospodarstva, niso imeli uspeha, ker je to gospodarstvo v večini slučajev še vedno v rokah inozemcev. Tako imamo danes okoli 90 odst. naše industrije, ki je na zunaj nacionalizirana, v resnic pa se nahaja v rokah tujcev. Ta industrijska podjetja nimač prav za prav nizesar organskega s krajem, kjer so se ustavnila. To pa predvsem radi tega, ker je večina teh industrij v rokah inozemskega kapitala. Za težko industrijo pa pravi poslanec dr. Bačić, da je ana-ionalna. Poslanec Bačić to dokazuje tudi z dejstvji. Navedel je tudi primere, kako se razni zakoni, ki so bili sprejeti za zaščito našega delavstva, od teh industrij izigravajo. Ne spoštuje se delovni čas. V nekaterih obratih mora delavstvo delati nad 10 ur. Oblasti pa tem vprašanjem v večini primerov ne posvečajo dovolj pozornosti.

Nesramno izkoriscanje tujega velekapitala

Poslanec zahteva izvršitev potrebnih ukrepov, da se delavstvo še bolj zaščiti pred nesramnim izkoriscanjem tujega velekapitala. Dr. Bačić se je nato obširno bavil z zdravstvenimi razmerami v naših tovarniških podjetjih in je kritiziral postopanje okrožnih uradov, za katere pravi, da so protisocialni, ker delavcem ne nudijo tega, kar so ustanovljene, čeprav delavci od svojih skromnih plač doprinajo težke žrtve za te urade.

Odgovor ministra Puclja

Na izvajanje poslanca dr. Bačića je odgovoril minister za socialno politiko Puclj, ki je naveadel statistične podatke o stanju delavstva, ki je zaposleno v oroslavski tovarni, ter izjavil, da je samo 40 tujcev zaposlenih v tej tovari. Pravi, da ni mogče nastaviti nekvalificiranih ljudi na mesta, ki jih morajo zavzemati inozemski strokovnjaki. Nadalje je izjavil, da je v vsakem primeru, za katerega je izvedel, da so se delavcem godile krivice, uvedel strogo preiskavo. Glede načinovne inozemskih delavcev pa je izjavil, da se to delavstvo zaposluje samo v takih podjetjih, kjer mi še nimamo strokovnjakov, prizna pa, da so zdravstvene razmere slabe, in izjavila končno, da bo skupščini v načrtu času prodrožil zakonski osnutek o minimalnem zaslužku delavstva.

Ministrju Puclju je odgovoril zopet interpelant, ki se ni v celoti zadovolil z odgovorem soci. ministra. Bačić izjavlja, da so inozemci, ki so prišli v našo državo, pritele ustanavljati pri nas industrijo, postali danes težki milijonarji in si prav nič ne znižujejo svojih plač, dočim se že itak skromno vlaže delavstvo, ki mnogokrat ne zadoščuje niti za prehrano njihovih družin, stalno znižujejo.

45.000 inozemskih delavcev

Za njim je govoril dr. Metikoš, ki je govoril istoleč o težjem položaju našega delavstva ter izjavil, da je pri nas 45.000 raznih inozemskih ravnateljev, preddelavcev in delavcev, ki živijo v naši državi, nekateri že 14 let, pa kljub temu še do danes niso izvelabili našega delavstva, to predvsem radi tega, ker imajo največji interes, da čim bolj izkoriscajo našo državo. Dr. Metikoš se bavi nadalje s težjim socialnim stanjem našega delavstva in apelira na vlado, naj posveti več pozornosti temu vprašanju, da pride naše delavstvo do kruha. Vlada naj se to zadevno postavi na stališče, ki so ga zavzele in tudi izvedle kraljica Nemčka, Avstrija in druge napredne države, ki so izgnale inozemске delavce in predvsem zaposlite domači živelj. Dr. Metikoš nadaljuje oprozava ministra za socialno politiko, da razne industrije pri nas izdajo lečno okoli.

5 MILIJARD DIN SAMO ZA OSEBNE IZDATKE
ravnateljev, preddelavcev in kvalificiranih inozemskih delavcev ter apelira na finančnega ministra, koliko davka plačujejo te industrije.

Okrožni uradi - država v državi

Naslednji govorilci dr. Kešeljevič se je v svojem govoru v glavnem bavil z zdravstvenimi razmerami, v katerih živi naše delavstvo, in je ostro kritiziral delavsko ustanovo. Nadalje govoril o sporu, ki je izbruhnil med zdravniki in okrožnimi uradmi, za katere pravi, da so država v državi, ker so prepovedali zdravnikom, da ne smejo predpisovati delavstvu dragih zdravil, ki so mu potrebna, čeprav ta zdravila delavstvo trikrat preplača. Za okrožne urade in delavsko zbornice pravi, da trošijo dvakrat več za svoje prostore, za osebne izdatke in potrine, kadar pa znašajo izdatki, ki so določeni za branarino in podporo delavstvu.

„Koroška domovina“ preneha izhajati

Nekateri naši listi so opremili vest, ki jo je včeraj dala »Agencija Avala«, češ, da je urednik »Koroške domovine« izjavil, da bo list v kratkem času prenehal izhajati, z naslov kot »Koroški Slovenci« so že prišli na vrsto, ali »Dollfuss se je spravil nad koroške Slovence«, ali »Naval Dollfussova režima na koroške Slovence«, in siščo, da bi postala protidollfussovska tendenca ja zadostila prozorna. Takšno poročanje ni resno, ne glede na stališče, ki ga kdo zavzame do sedanja avstrijske vlade. »Koroška domovina« je list koroških nemčurjev, ki so ga izdajali vsečenci in financirali potujočevanje koroških Slovencev, akoravno je bila gospodar Koroške dežele dolgo dobro let. Bogata, da bi vseči prenehanju tega povojnega »Štajerska«, ki je zapeljeval koroške narodne Slovence in vse križen blati, karkoli se je zavzelo za slovenstvo, bila resnična Koroški Slovenci bodo vsečenem režimu, ki so je upal ukiniti list, ki je med slovenskimi Korošči uganjal največje narodno in kulturno prozitljico. Socialni demokrati so vladali na Koroškem dolga leta. »Koroška domovina« je mirno cedilo svoj gnoj Slovencih. Za socialdemokrati so prišli starježci. Landbunda na celo koroško deželno vlade. »Koroška domovina« je mirno uživala podporo tudi tistih gospodov. Ce je sedaj preti nevarnost, da preneha, ni prav nočna žrda. In naši listi seveda kar v zboru: Na večala Dollfuss! Imejte o Dollfussu minenje, karkoli hočete, to je vaša stvar in onih, ki vas berojte, toda ko ste že vse povedali, do ajte že tudi to, da so koroški Slovenci od srca hvaljeni Dollfussov, če jih bo rešil »Koroška domovina«. Morda pa niti ne vedo ti naši listi, kaj je »Koroška domovina«. Potem jih pa prosimo, da odstojne uganjajo demagogije, kadar bodo ob občinstvi plebiscita navduševali sebe in svoje bratice za »brate onstran Karavank«. Nevednost je tukaj greh, ki se ne odpušča, zloba pa še manj.

Z ljudi pa, ki vladajo po teh okrožnih uradih, pravil, da so to skupine, ki so se delavstvu vslile. Dr. Kešeljevič izjavlja nadalje, da so se industrije pri nas zelo razširile, da so se tovarniški objekti stalno povečavali, stroji so se nadomestili z najnovejšimi, samo zdravstvene razmere so ostale iste kakor prej, vse samo na škodo delavstva.

Zaposlitev izšolane mladine

Poleg tega pa naše delavstvo še težko dobi zaposlitev v teh tovarnah, zlasti težko pa dobi službe fakultetsko izobražena mladina. Tu navaja tudi slednje: če naš fakultetski izobraženi uradni prejemnik plačo 3000 Din, potem prejemni inozemec z isto izobraženo in za isto delo 6000 Din, torej najmanj še enkrat toliko. Dr. Kešeljevič apelira na vlado, naj gledne na to, da bo predvsem dobitio kruh naše brezposelne delavstvo, tuje pa, ki niso potreben, naj odpusti, kateri so storile to nekatere države z našimi delavci, čeprav so vsa svoja mlada leta žrtvovale v raznih rudnikih in drugod v tujini.</p

Ptički brez gnezda

Majhen pogled v veliko bedo in nesrečo otrok...

Ljubljana, 22. srečana,

V predmestju stojim in čakam na tramvaj. S kupov umazanega snega, ki je nakupičen ob cesti, curja snežnica in se meša s tekočim blatom sred ceste v sivo-rjavu brozgo. Taka je predmestna promenada, po kateri morajo vsi, ki hitejo po opravkih. Vsak se je ogiblje, kar se le da. Tramvaja še ni.

Po brozgi blata in snežnici važno in počasi stopa mal dečko. Prav za prav ni več mal, že kakši 12 let bo imel. Hudo obnošena in razcevana zimska suknja je vsa zamazana, vendar brez topote ni. Dečko ima zrjavel obraz in resen, dejal bi, kar izkušen pogled. Takih izkušenih pogledov iz otroških oči si človek ne želi. To ni več mladost, to je že izkušenost trpijenja, bede, solza in dostikrat tudi greha. Nekaj vreči podobnega je fant nosil seboj. Zdaj pa zdaj se je sklonil in s tal nekaj pobral; prav pridno je pobiral in vtičal v žep razcevanje suknje. Vneto sem sledil z očmi njegovim gibom in iskanju.

Mlaži mož ga je ogovoril: »Kaj, ali boš ti kadil?«

»Ne, zaata nabiram,« je dečko mirno in stvarno odgovoril ter nadaljeval svoje opravilo: čike je pobiral iz blata.

»Kje pa stanuješ?« ga zmotil v njegovem opravku.

»V Štepanji vasi,« za hip me je očinil s svojim izkušenim pogledom in zopet pobiral. Na tramvajskem postajališču je menda vedno dovolj čikov.

»Ali tvoj ata nič ne zaslubi?« ga zmotil še enkrat.

»Nič dela nima,« je prijazno odvrnil, me pogled ter nato zopet pobiral. Ko je tramvaj že odpeljal, sem gledal nazaj. Še vedno je pobiral čike.

»Koliko je sedaj takih otrok vsepošvodi? mi je pripovedoval znanev v tramvaju. Poznam tri otroke v Viču. Zjutraj gredo z doma in morajo vedno po mostu beračiti. Dobiti morajo jesti za sé in denarja za dom pri dobrih ljudeh; oče in mati pa pjetja. Zvezče jima morajo otroci vse oddati, kar so naberačili.«

Drugi gospod, ki je znan po svojem socialnem delovanju in klenih besedah, mi je pa tole pove-

dal: »Le nikari ne misli, da na banovini ni nikošč, ki bi se brigal za take zapuščene otroke. Še prav radi jih pošiljajo v otroško zavetišče ali Dečji dom. Ampak križ je drugje. Na ulici je nekdo pobral malo sestrano deklečete, ki je beračilo. Oblast je hotela otroka rešiti in ga oddati v zavod, kjer bi bil preskrbljen. Našli so otrokov mater in ji povedali: Ali mislite, da je hotelja? Rekla je, da otroka ne pusti od sebe. Pa to ni bilo iz ljubezni, ampak da je otrok babnici vsak dan dovolj beračil, da je lahko pila in se dobro imela. Kdo ve, ali ni otroka nalač stradala, da je bil videti bolj pomisljanega vreden.«

To je bilo moje doganjanje na tramvajski vožnji.

Ta vprašanja se ti odprlo, če le malo pogledaš po slovenskem svetu. Napak bi bilo trdit, da včasih takih ubogih ptičkov brez gnezda ni bilo. Vedno so bili in bodo, ker so tudi vedno bili in bodo zanikarni in brezvestni starši; pa tudi starši, ki so posteni, revni in bolni. Ampak toliko, kolikor sedaj, jih ni bilo že kmalu. In to je boleča točka, ki za vso bodočnost vzbuja skrb in strah. Tu pa je oblast poklicana, da strogo nastopi tam, kjer je doma brezvestnost in spekulacija staršev, ter da pomaga in lašja tudi tam, kjer starši res trpe in so rezevi.

V ljubljanskem predmestju je bilo: Brezvestna mati z malimi otroččini je živila z drugim. On in ona sta pila in peila, se preteplala in zmerjala; vse se je godilo vprisko otrok. Otroci so vse to gledali in se učili. Saj ima otrok bistre oči. Soseska se je zaradi njenih in zaradi svojih otrok pritožila na oblast in zahtevala, da se to koruzništvo razrene.

»Za to ni parafrasa,« je bil odgovor. Ostalo je pri starem. Danes pa ti otroci doračajo. Kakšni bodo? In takih nesrečnih ptičkov brez gnezda imaš v predmestjih v vsaki ulici po nekaj. Tisti, ki za svojega brezposelnega očeta pobira čike po blatni predmetni cesti, ni našli nesreč.

Jug se podi nad strehami, snežnimi in blatu se prelivata po predmestnih cestah, za katere nihče ne skrbi. V tem in hujskem blatu na tonejo nedolžni otroččini in se vzgajajo v ljudi in ulice.

Ubogi ptički brez gnezda! Ali res ni za vas nobenega »paragrafa« več v človeških srčih? Da bi vam človeška srca pripravila toplo gnezdo, kjer bi se ogreli in postal zopet otroci?

Drugi gospod, ki je znan po svojem socialnem delovanju in klenih besedah, mi je pa tole pove-

Občinske volitve v Vodicah

Upravno sodišče v Celju je pod št. 461-33-7 izdalo tole odločbo:

Zoper občinske volitve, ki so se dne 15. oktobra 1933 vrstile v občini Vodice, okraj kamniški, se je v volivnem imeniku vpisani Kranjc Franc, posestnik v Bukovici, dne 23. oktobra 1933, torej v odpri tem roku osmih dni po dnevu volitev, prisotil na upravno sodišče v Celju.

Upravno sodišče je po § 50 zakona o občinah in nejavni seji odločilo:

Pritožba se zavrne.

Zoper to odločbo ni pravnega sredstva.

R a z l o g i :

Pritožitelj trdi, da so se pri volitvah za občinski odbor zgornj navedene občine dogdile sledče nepravilnosti:

1. da je volivni odbor odkazal predstavniku pritožiteljeve kandidatne liste prostor, ki je bil 4 m oddaljen od zapisnikarja; da je volivni odbor prepovedal predstavniku pritožiteljeve liste, da si na papirju zaznamuje, kako so posamezni volivci volili in da mu je zabranil, da bi pregledoval zapisnike, zlasti oba glasovalna seznama, in da je predsednik volivnega odbora zahteval, da se pritožiteljev predstavnik odstrani pred štetjem glasov;

2. da ugotovitev volivnega odbora, da je oddanah za pritožiteljevo listo 183 glasov, ni pravilna (pritožitelj prilaga svoji tožbi izjavo 229 volivcev, ki so pripravljeni pod prisego potrditi, da so glasovali za pritožiteljevo listo); le da je sledi nezakonite manipulacije, ki je bila mogoča radi tega, ker predsednik ni kontroliral, če zapisnikar res pravilno vpiše oddane glasove;

3. da so glasovali štiri volivci po pooblaščencih (pritožitelj navaja imena).

Upravno sodišče pritožbi ni moglo ugoditi radi tehle razlogov:

Ad 1. O teh trditevah so bili pri okrajnem sodišču v Kamniku zaslišani člani volivnega odbora in sicer Ostanek Franc, Kristian Franc in Zihrl Franc. Ti so soglasno pod prisego izjavili, da predsednik volivnega odbora predstavniku pritožiteljeve liste res ni dovolil, da vpišuje glasove v svoj seznam, da mu ni nihče branil, da bi kontroliral zapisnikarja pri vpisovanju glasov v volivne sezname in se je predstavnik pritožiteljeve liste dejansko sprehal po sobi in vedno opazoval zapisnikarja.

Z ozirom na te, pod prisego podane izjave članov volivnega odbora smatra upravno sodišče, da se ni kršila pravica predstavnika pritožiteljeve liste, da kontrolira poslovanje volivnega odbora. Kontrola se namreč more vršiti v glavnem na dva načina: 1. z nadzorovanjem zapisnikarja pri vpisovanju oddanih glasov v glasovalne sezname, in 2. z beleženjem oddanih glasov po predstavnikih kandidatnih list. Prvi način kontrole (potom voglev v sezname) je zanesljivejši in sigurnejši od drugega (potom beležek), ker se tiče neposredno sestavljanja uradnih spisov, dočim se pri drugem načinu kontrole dobi samo dokazno sredstvo za nepravilnost uradnih spisov. Temu dokaznemu sredstvu pa gre večja verodostojnost nego uradnim seznamom samo tedaj, če se tudi dokaže, da se pri sestavljanju uradnih spisov niso varovali zadovoljni formalni predpisi.

Kar se tiče pritožiteljeve trditev, da se je moral predstavnik njegove liste odstranil pred štetjem glasov, so pa člani volivnega odbora pod prisego izpovedali, da je predstavnik stal poleg predsednika, ko je štel glasove, in se je tudi podpisal na volivnem zapisniku. Pravilnost te izpovedi izvira tudi iz zapisnika po končanem glasovanju, v katerem je predstavnik pritožiteljeve liste protestiral, da ima ta lista 183 glasov.

Ad 2. Na seznam, ki so ga sestavile privatne osebe po volitvah, se upravno sodišče ne more ozirati, ker ni garancija, da so se dotične osebe res podpisale. Žato se takemu seznamu tudi ne more priznati večja verodostojnost kakor uradnim zapisnikom volivne komisije. Po teh zapisnikih pa se ni dogodila nobena nepravilnost.

Predstavnik pritožiteljeve liste je sicer v zapisniku po končanem glasovanju izjavil, da smatra, da je zapisnikar napačno vpišal volivce. Vendor je to splošna trditev brez konkretnih navedb, na katero se upravno sodišče ne more ozirati.

Pripominja se, da predvideva zakon o občinah sumarčni postopek pri reševanju pritožb zoper občinske volitve. Če bi moralo upravno sodišče zaslišati osebe, ki so navedene na seznamu, bi se postopek zavlekkel v nedogled in bi bil kljub temu uspeh popolnoma nezanesljiv.

Ad 3. Iz volivnih spisov dejanskih izvirjev, da je šest oseb (ne le štiri, kakor to uveljavlja pritožitelj) volilo po pooblaščencih, dasi smejo po § 35 zakona o občinah volivci glasovati samo osebno ter tudi § 22 banovinske uredbe o postopku pri volitvah občinskih odborov le dovoljuje, da sme

razširjali vsakovrstne trditev, ki naj bi vzbudile vtis, če da je Ogrska moderno in napredno vladana, sem prisiljen, da nastopim proti temu zavajjanju in zmotiti nekaj nekoliko razkrijev zagonjalo, katero očem za zdoblega Evropeca še vedno zakriva politično življenje na Ogrskem. Bil bi srečen, ko bi moj spis izvračen obrial pozornost bralcev na vprašanje narodnosti na Ogrskem in na njegovo veliko važnost za prihodnost habsburške monarhije in balkanskih držav.

Svoj uvod naj zaključim z volivno zgodbo, katero sem sam slišal v maju leta 1910 na ogrskem volivnem shodu. »Pred nekaj leti je imeniten grof v zahodno-ogrskem volivnem okrožju nastopil kot kandidat in bil tudi izvoljen. Kmalu potem da je v Budimpešti obiskala deputacija njegovih volivcev, ga opozorila na njegove obljube izza volitev ter ga prosila, naj svoj vpliv zastavi za to in to stvar. »Zakaj me obiskujete?« je vprašal grof. »Zato pač, ker ste naš zastopnik,« so odgovorili začuden kandidat. »Nikakor ne,« je menil grof. »Volivni okraj sem kupil za 50.000 krov. Vsakdo izmed vas je dobil svoj denar — zraven je še zastonji jedel in pil. Vrag naj me vzame, če bom za vas kaj storil! Mi smo boti! Naslednjo minuto je bila deputacija zopet na cesti.«

1. poglavje

VOLIVNA KORUPCIJA IN VOLIVNA REFORMA

V tem delu pisatelj najprvo popisuje zastarelost volivnega reda, kjer ima volivna pravica prav za prav le 6% prebivalstva. Nato nadaljuje:

»Pri splošnih volitvah leta 1905 v 108 okrajih ali v 26% okrajov sploh ni bilo volivnega boja, medtem ko je v 22 drugih okrajih vladni protikandidat odstopil ali že med volitvijo ali pa dobil manj kot 10 glasov. Pri volitvah leta 1906, ko je liberalna stranka izginila s političnega boja, v 189 okrajih (ali 45.7%) ni bilo volivnega boja. Od tega vojnega plena je pograbila neodvisna

volivec, ki radi težke telesne hibe ne bi mogel glasovati na v § 20 te uredbe predpisani način, privesti pred volivni odbor 'pooblaščenja, da glasuje mesto njega, in v danem primeru ta šestica volivnih upravčencev sploh ni prisla osebno na volišče. Vendor pa je ta nedostatek povsem nebitven, ker ne more vplivati na izid volitev. Vsi pooblaščenci so namreč za svoje pooblaščitelje volili Jenkovo kandidatno listo, a če se tudi teh šestglasov odsteje, bi to ne imelo nikakršnega vpliva na izid volitev, ker bi se tudi v tem primeru morali dodeliti Jenkovi kandidatni listi 12 plus 3 je 15 odborniških mest. Kranjčevi listi pa 3 odborniška mest.

Radi navedenega je bilo odločiti, kakor je zgornj navedeno.

Celje, dne 10. januarja 1934.

Smrtna nesreča

Včeraj okoli tričetrti na 12 se je v vasi Podgori pri St. Vidu nad Ljubljano pripetila huda avtomobilска nesreča, katere žrtev je postal 28 letni delavec Jože Hočevar, doma iz Čužne vasi pri Trebelnem, stanujoč v Ljubljani. V St. Vidu opravlja ljubljanska gradbeno podjetje Cihlat neka dela, pri katerih je bil zaposlen tudi Hočevar. Ob navedenem času je prizvoz skozi Podgoro tržiški avtobus, ki odpelje ob pol 12 iz Ljubljane. Sofer nekega avtomobila je hotel prehiteti ta avtobus, ni pa opazil, da pelje Hočevar pred avtobusom na dvokolesnem vozilku nekega gara. Avto je res prehitel avtobus, toda zadele se je v Hočevarjev vozilku in ga prevrnil Gare so s tako silo zadele Hočevarju v trebuhi, da je ta obležal nezavesten. Nesrečnemu delavcu so sicer ljudje priskočili na pomoč, toda bilo je prepozno, ker je Hočevar takoj izdihnil. Orožniki so skupno z občinskim predstojnikom uvedli preiskavo po dogodku, pri katerem gre najbrž le za nesrečno način. Truplo je bilo prepeljano v mrtvačnico v St. Vidu.

Mlin pogorel

Križe, 21. februarja. Snoči okrog 21 je nenadoma nastal požar v mlinu vdove Marije Ribnikar, p. d. pri Kriščnu v Retnjah. Mlin je upravljal izčuteni domači san Kristijan.

Kako je nastal ogeni, se še ne ve. Pravijo pa, da je začelo goreti pod streho. Ogenj je opazila gospodinja sama, ki je hitro sklicala ljudi, da so začeli nositi iz milna ter na ta način rešili žito in drugo, kar je bilo v vrečah. Požar so opazili Kriščani, kjer je tudi takoj bilo plat zvona. S krovskimi strani je namreč odprli ogone, radi se razstreliti različni sredstvi na požar.

Hogni so takoj prehiteli krovski gasilci in so začeli gasiti. Medtem so prihitali tudi domači kriščani gasilci z ročno brizgalno. Le sreča je bila, da ni bilo v bližini s slamom kritih poslopij, ker bi bila potem nesreča mnogo večja. Od milna je ostalo samo zidovje in železno kolesje s strehom, v količni ne pokončano. Pri gašenju so pazili posebno na to, da so ogenj omekšili in tako so rešili poleg milna stojec žago. S kakšno požravnostjo so tudi zdržali gasilci, da ne bo požar pogasili v poldrugi ur. Opazili smo tudi nekaj gasilcev iz Tržiča.

Te hiše se drži nesreča. Leta 1917 je pogorela zaga, leta 1927 se je pa v tem mlinu smrtno ponesrečil pokojni gospodar, ko ga je kolesje zapravilo za bleko in ga toliko časa vrtelo, da so rešili zaga z kolešča že mrtevga. Sedaj pa se že načel Domati zaslužuje resnično ves sočutje!

Nezavestnemu

zgorela noga

Sarajevo, 20. februarja. V Vrelih, okraj derventiski, je kmetu Dimitriju Kušču med božastnim napadom zgorela leva noga. Kušč je ta dan nabiral v gozdnu drva. Ker ga je zeblo, se je okrog poldne vrnil domov in stopil k ognjišču, da bi se ogrel. V tem hipu pa ga je vrgla božast in padel je na ognjišče poleg ognja. V božastnih krilih je vrgel levo nogo na ogenj, ki je zajel bleč in vso nogo do kolena. Ker ni

Ljubljanske vesti:**Grajske šance se podirajo**

Ljubljana, 22. februarja.

Ponos Ljubljancov in okras gradu so znamenite »šance«, ki je ostane nekdanji grajski utrdbi, ki pa se je v teku časa spremenil v hribček s krasnim razgledom. Dolgo časa so bile »šance« podprtne s stariim zidovjem, pred 3 leti pa jih je mestna občina dala popraviti in podizati. Za »šance« so bili napravljeni posebni načrti, ki so sicer ohranjevali staro obliko »šance«, toda zunaj so popolnoma prenovili. Delo je bilo dano neki ljubljanski tvořki, ki je »šance« prezidal. Zdi pa se, da kakovost dela ni bila primerna za to zidovje, ki je zelo izpostavljeno mrazu in vremenskim spremembam. Letošnja zima je temeljito zgrizla grajske »šance«. Ze včeraj so neki tehniki opazili na »šancah« na oglu proti Karloški cesti velike rize, ki so spominjale na razroke, do nešreče pa je prišlo snoti okoli pol 9. Utrgal se je ogel v širini 10 do 11 metrov, 4 do 5 metrov višine in dobrega pol metra debel. Ta veliki kos zidovja je strmoljal k vznožju »šance«. Skupno je padlo torej na tla kakšnih 30 kubičnih metrov zidovja. Le sreča je hotela, da okoli »šance« ni bilo tedaj nobenega človeka. Ograja na »šancah« je dvakrat počila, vsa škarpa pa se je tudi premaknila za nekaj centimetrov.

V Strojnih tovarnah in livarnah delajo

Z ozirom na naša svoječasna poročila o načravnih ustanovitvih del v Strojnih tovarnah in livarnah v Ljubljani zaradi pomanjkanja naročil, sporočamo, da so Strojne tovarne in livarne odgovod delavstvu preklade, ker so se privatna naročila ponosila in je tovarna dobila tudi nekaj državnih naročil. Strojne tovarne in livarne torej obratujejo nemoleno naprej, kar je v interesu našega delavstva in domačega gospodarstva samo pozdraviti.

KINO KODELJEVO Tel. 31-62

Drevi. ob 8 in jutri ob 4 in 8

KING KONG

○ Ljubljana spominu kralja Alberta. Včeraj, na dan pogreba pokojnega belgijskega kralja, se je njegovemu spominu prizorno oddolžila tudi Ljubljana. Na javnih poslopijih so v znanimenje žalosti visele na pol droga narodne zastave, z nekaterimi drugimi javnih poslopijih pa so visele žalne zastave. Tukajšnji belgijski konzulat je prejel obilo sežalnih izjav.

○ Več slovenskih listov v kavarne! Kako enemo namerava Jugosl.-českoslovaška liga v Ljubljani izvesti pametno misel: Naši kavarnarji naj bi poleg velikega kupa nemškega tiska, ki ga postavljajo dan za danem pred svoje goste, naročili tudi nekaj českoslovaških ilustriranih listov. Prepričani smo, da se bodo kavarnarji odzvali temu vabilu, saj je povpraševanje po slovenskem tisku v naših kavarnah eden večje. V Slovenijo prihaja vedno več Čehoslovakov po opravkih in tudi na letovišča, na drugi strani raste tudi pri nas rod, ki se za češki in slovaški jezik res zanima. Tečaji češkega jezika so že rodbili obnove.

○ Ljubljanski klub je zbral v torek, dne 20. t. m. v svojih prostorih zopet lepo število ljubljanskih meščanov, med njimi g. podbana dr. Pirkmajerja, načelnika pri banski upravi dr. Vilka Pfeiferja, čsl. konzula g. Sevcika in njegovega tajnika g. Martineka, univ. prof. Vaclava Buriana, senatorja dr. Gregorina, odvetnika dr. Krivica, upravnika Narodne galerije g. Zormana, zastopnika naših dnevnikov in dr. Od predsednika kluba dr. Windischerja uveden, je nato predaval g. Božidar Borko, urednik »Jutra«, o duhovnem življenju čehoslovaškega naroda v sedanosti. Dr. Windischer se je predavanju topla zahvalil in pri tej priloki naglašal željo, naj bi ljubljanski klub združeval vse naše intelektuale, katerikoli smeri naj že pripadajo, okoli občnih aktualnih kulturnih problemov in ozračju prijetnej domačnosti, medsebojnega razumevanja in širokogradskega, ki je znak resnjev kulturnih ljudi in narodov. Klub je s svojimi dosedanjimi visoko kvalitetičnimi rednimi predavanji dokazal, da je za to nalogu v največji meri usposobljen in poziv njegovega neumornega

Davši si je »šance« ogledala komisija gradbenega urada, v kateri so bili direktor ing. Prelösch, ing. Poženel, arh. Spincic in drugi. Komisija je ugotovila, da je velika nevarnost, da se podre tudi drugi del »šance«. Obenem je komisija preiskala vzroke, ki so priveli do te nešreče, ter je pregledala kakovost betona.

Komisija je sklenila, da se »šance« takoj površje, vendar pa na ta način, da se terasa nekoliko znaiza. Obenem je komisija sklenila zavarovati dohode ob »šancah« tako, da ljudje ne morejo hoditi ob ogroženih mestih.

Dogodek na gradu je že danes privabil mnogo občinstva, ki si je pokvarjene »šance« ogledalo in po ljubljanski navadi seveda krepko komentiralo ta slučaj.

★

Popoldne so si ogledali položaj na »šancah« tudi nekateri člani občinskega sveta, ker sta župan in podžupan v Belgradu. Članom občinskega sveta je tehnični uradnik gradbenega urada gosp. Škol razkazal ves položaj ter jim opisal, kako je do nešreče prišlo in česa se je še batil. Računalni je, da bo strmoljava navzdol vsak čas tudi ograja na podzemlju mestu.

predsednika je našel že globok odmev v naši javnosti.

—x—

○ Na gradu prestavlja kostanjeva dresesa v drevoredih. Po Plečnikovem načrtu se bo namreč drevored na gradu znatno razširil in olepsal. Ko bo drevored končan, pride na vrsto ureditev drugih potov in stez. Ta pota olepsuje in urejuje mestni gradbeni urad ob sodelovanju mestne vrtuarije.

○ Državni delegat letališča »Ljubljana« obvešča, da je vsakomur brez razlike prepovedan skiciranje, krokiranje in fotografiranje aerodroma in njegove neposredne okolice. Protiv kršiteljev teme prepove je bo stopalo po zakonu.

○ Smrt v vlaku. Včeraj zjutraj so v Ljubljano pripeljali 76 letnega Josipa Lušina, občinskega revereza iz Zamosteca pri Sodražici. Lušin se je pred dnevi nekaj ranil na roki, ni pa se za rano brigal, ker pač vse svoje življenje še ni slišal o tetanusu. Rama pa mu je priečela otekati in na občini so spoznali, da morejo revereza pomagati le v bolnišnici. K vlaku je prišel po bolnika reševalni avto, toda bilo je že vse prepozno, zakaj Lušin je izdihnil že v vlaku. Truplo so prepeljali v mrtvjašnico k Sv. Krištofu.

○ Prepri pri konjski kupčiji. Predvčerjnjim je bil v Ljubljani sejem, na katerem je bila tudi živahnja kupčija s konji. Neki mešeter je pripeljal konja, pa ga na sejmu ni mogel prodati in je bil zato prav vesel, ko je v neki gostilni naletel na kmeta, ki je bil pripravljen kupiti njegovega konja. Konj sicer ni bil preveč lep, toda nekaj sto dinarjev je bil že še vreden. Mešeter je kmetu ponudil konja za 1000 Din in da bi ga kmeti bolj gotovo kupil, mu je se dejal, da da vsega takega, kakor ga vidi pred goštino. Kmet je razumel popolnoma upravičeno, da dobi konja pač s komatom vred za 1000 Din. Udarila sta v roke in kmet je izročil mešeterja tisočak. Potem sta šla pitlikot, to je liter vina. Kako se je začudil kmet, ko je mešeter vstal, odpel konju komat in ga zanesel proti nekemu voznu, ter pustil kmetu samo kljuse brez komata in odoje. Pričel se je prepri, ker je zato zahteval, naj se kupčija razdre, česar pa mešeter zapet ni hotel. Kmet se je zatekel na policijo in stražniki so mešeterju ukazali, naj kmetu izroči komat in odoje, če pa misli, da je prikrajšan, naj se pa zateče na sodišče. Ko je mešeter izročil kmetu komat, je to napravil seveda s ploho psovku in groženjem. No, pa tudi kmet se ni mogel zadržati, da ne bi povedal nekaj krepkih na račun mešeterjev.

○ Vsaka dama, katera rabi eleganten klobuček nizke cene, naj obišče Salon Anita, Krekov trg 10.

★

Cerkveni vestnik

Zupne urade opozarjam na novoizšlo tiskovino: Evidenca taks — izkaz, katerega morajo župni uradi pošiljati mesečno pristojni davčni upravi glede na uporabo klolek po tarifni postavki. Tiskovina ima v zalogi Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani in stane komad 25 par. (Glej tozadovno navodilo v Škofijskem listu.)

še tipiče; a tudi v duševnih globinah se je dotipal že tako daleč, da pričenja slutiti njihove skrite zaklade in jih nevsišljivo odkrivati.

Knjiga je pisana s toplo ljubezni in neposrednim doživetjem. Glavni junak je naslikan s takim zanosom, da ob tem osrednjem žarišču periferija skoro ne pride do izraza; v tem pa je tudi glavna hiba vseh povestih. Kajti Janezov tekme je vse preveč bleda kreatura s prenalo izrazitimi potezami. In v kolikor se vprav ob njem prevesi vse zgodba, v toliko povest občutno zdrinke s svoje višine. Danin preobrat ni le odklon od Janezova, marveč tudi povratak k Pavlu. In v kolikor se ona odloči za to nejasno postavo, ki je v svojem jedru povprečna, v toliko tudi obledi idealni nimb okoli njene glave — in Janezov obenem. Tudi v sedanjem obsegu povest bi moral biti Pavle markantnejša oseba z določnejšimi potezami, da bi kot magnet pritrgnil Dano s silo svojega značaja — kajpak drugačenega, kakor je Janezov, če že hočemo ostati na festi idealiziranih značajev. A te koncepteje pogrešamo. In zato stoji pred nami Dana — v kateri je itak premalo južne krv — kot povprečno moščansko dekle, ki se s trgovsko preračunanoščjo odloči za Pavla; Janezova ljubezen do nje pa postane neskladna in neumljiva.

Vsebolj posrečena ustvaritev je Melita, ki pa je postavljena v drugo skrajnost — premalo ženska je. Povest bi bila vsekakor resnjejsa, ko bi se n. pr. poglobila ob Melitinem prvem spoznanju Janezove duševne doživetnosti. — A na splošno gre pisatelj vse priznanje, zlasti ob misli, da je imenovana povest njegovo prvo delo. Knjiga, ka-

Mariborske vesti:**Sprejem priseljencev v obč. zvezo**

Maribor, 22. februar.

Število oseb, ki bi hotele postati mariborski meščani, zadnje čase neprestanato narašča. Na vsemi občinskega sveta se obravnavata povprečno 50 takih prošenj in 80 odst. se jih kljub strožjemu tozadovnemu postopanju, ki se je zadnje čase uvelio, resi ugodno. Na ta način dobiva Maribor letno povprečno 500–600 novih meščanov samo potom doseževanja. Pri tem je zanimivo, da bi bil Maribor pravzaprav že zdavnaj izumrl, če bi število meščanov navezano samo na naravnih prirastek po rojstvih. Doseženci so šele v zrak porasta mestnega prebivalstva in s tem tudi mestnega napredka. Kot je omenjeno, je občina posredovala pažnjo pri sprejemu novih občanov ter zahteva strogo izpolnitve vseh pogojev. Glavni pogoj je 10 letno nepretrgano bivanje na področju

mesta. Bivanje pa je pretrgano, če je prosilec samoznašen, da en mesec bival izven mesta ter sprejel tam službo z namenom trajno jo obdržati. Nasprotno pa ne pretrga bivanja preseliteljev v okolico, če ni dobil v mestu stanovanja, je pa obdržal svoj poklic ali obrat na mestnem področju. Takim prosilcem občina prošne ne more zavrniti. Največ optantov med prosilci je iz Primorske; pri večini se sedaj dovršuje 10 let njihove begunske usode, ki jih je privredila v Maribor. Mnogo je tudi repatriiranje, ki se vračajo iz Nemčije in drugih držav ter prosijo za zagotovitev sprejema v svojem rojstnem mestu. Pri vseh je pogoj jugoslovansko državljanstvo. Zanimiva je ugotovitev, da večji del priselcev, ki bi bili radi sprejeti v tamšnje občinske zveze, in to celo bolj, kakor v mestu.

več ljudi. Sodišče ji je prisodilo za to zdravljenje 14 dni zapora, pogojno za dobo 2 let.

○ Pri telovadbi ponesrečil. Huda nezgoda je zadeval 14 letnega Ivana Krasnika iz Delavske ulice. Dečko je padel pri telovadbi z orodja ter se takoj poškodoval, da so ga morali spraviti v bolnišnico.

○ Ubijanje z električno napravo za omamjanje klavne živine v klavniči. Smede dobili poškodil, da je stroj že prispeval, nastale pa so neke težave pri carinjenju, ki so sedaj odstranjene. Stroj bodo montirali v klavniči ter ga v prihodnjih dneh praktično preizkusili.

Celje

○ Prezgodnja smrt gojence orglarske šole. Na Vardi pri Sv. Juriju v Slovenskih goricah je umrl po triletni bolezni gojenc orglarske šole v Celju, Franc Fandl. Orglarsko šolo v Celju je začel obiskovati leta 1928. Po dveh letih je moral zapustiti šolo in je šel iskat zdravljiva domov. Bil je ugleden in marljiv gojenc. Najljubše mu je bilo petje. Povezd je prepeval, četudi je bolhal za zavratno bolezni jošč. Alojzij je bil znaten kot izvrstni baritonist, saj si je že prepeval, ko je že stala Gospodova debla pred njegovim posteljo. Naj mu bo lahka domača zemlja!

○ Star gresnik pod kličem. V sredo je bil aretiran komaj 22-letni Alojzij M., po poklicu delavec, doma iz Sindence v krškem okraju. Alojzij je služil za blapeca pri nekem posestniku na Zg. Hudinji, kateremu je meseca decembra lanskoga leta ukradel konjsko odojko, vredno 200 Din. Obdolžen je pa tudi, da je 21 novembra tudi lanskoga leta vlomlj v neko zidanico v krškem okraju ter odnesel večjo množino vina. Naš gresnik je bil že sedemkrat predkazovan radi tativne in je bil sedaj oddan v zapote okrajnega sodišča v Celju.

○ Na delovnem trgu vladajo še vedno mrtvilo. V zadnjem času je število brezposelnih zopet za malenkost poskočilo, medtem ko izgledov za kako novo zaposlitev prav za prav ni nobenih. Po zadnjem izkazu je število prijavljenih brezposelnih 928, in to večinoma moških. Delo je na razpolago pri Borzi delu v Celju: 1 strojnjem ključevnici, 6 tesnircem, 1 kurjačem, 1 strojniku, 2 kuhanicam in 2 služkinjam.

Ptuj

○ Zagotenet streln. Preteklo nedeljo je v pozni noči v veči nekega tamoznjega posestnika v Dornavi nadomema počel streln. Krogle je prebila sobna vrata in se zarila v suknji pos. sina Jožeta Vuzma, ki je bil v kritičnem času tamkaj na obisku. K sreči se je trenutek pred strelnom zavrel v stran, sicer bi bil zadev načet naravnost v prsa, tako pa je ostal nepoškodoval. Kakor se je ugotovilo, je bil streln oddan iz revolverja 12 mm kalibra, in bi krogla gotovo ubila onega, ki bi stal slučajno v bližini.

Jesenice

○ Okrajno glavarstvo v Radovljici naroča župništvo, da morajo tujko prometne in športne organizacije predložiti vse propagandne spise, brošure, prospakte itd. pred natisom v pregled in odobrenje odsekca za turizem pri min. trgovine in industrije, oziroma pri banski upravi v Ljubljani. Kdor bi tega ne storil, se mu prepove razpoložljive navedenih tiskovin. Pošiljati je spise po okrajnem strelnu, in so odobreni, ako v 14 dneh niso vrnjeni.

○ Sv. misijon. Po enajstih letih bomo imeli v jeseniški župniji v mesecu marcu zopet sveti misijon.

Posamezne založnice so začele izdajati posebne revije, ki se bavijo s vprašanjem filma in kinematografa (»Rivista del Cinematographo edutativo«) in radija, ustanavljajo se konzorciji, ki bodo začeli uvajati v mesta in dežele vzgojne filme ali vse etično neoporečne. Na raznih krajinah dežele prirejajo sociologi socialne ledne in prebujajo ljudstvo k socialnemu gledanju sodobnih problemov in zmotnjav. Katoliška Italija se budi. Sicer bi bil že zdravlj čas, posebno ker žive Italijani v središču univerzalnega krščanstva, vendar se vsemudi tudi teh, malec zakesnelih pojmov svežega, sodobno orientiranega gibanja.

Tudi literarna produkcija se veča. Sicer nima že onega odmeva v svetu kot Papinijev »Danje vivo«, vendar so že nekatere osebnosti zadobile sloves vsaj v domačiji. Pomisli moramo, da živo nekatere književne revije komaj kratko dosegajo, zato si pa niso že mogle vzgojiti vidnejše generacije. Poleg Papinija so znana imena Italijanskih katoliških književnikov: Angelini, Bargellini, Casini, Fallacara, Mignosi, Pastorino... Med gledališkimi kritiki se je močno povzpel katoličan Silvio d'Amico. Velik ugled uživa tudi literarni kritik Francesco Casnati. Vidna katoliška pisateljica je Maria Sticeo, katere knjiga »Il dovere e il sogn« dolžnost in sen je prevedena že v

Podivjani psi trgajo šolarčka

Iz Kuršumlije poročajo o strašnem dogodku, ki se je pripetil 22. februarja in katerega žrtev je postal Borivoj Vučkovič, šolarček z Belega polja. Borivoj je šel iz Kuršumlije domov na Belo polje. Komaj je prišel iz sole, se je takoj napotil proti domu. Moral je skozi vas Markovec. Tam ga je napadel neki pes, ki se je začel besno zaletavati vanj. Borivoj se je takoj znašel ter je snel torbico, z ramen in se pridel z njo utepavati psa. Toda podivjani pes je skočil dečku na hrbot in ga podrl na

lla. Ubogi malček je iz vsega grla klical na pomoč, toda ničesar ga ni slišal. Deček je komaj vrzel psa s sebe ter pričel bežati.

Toda medtem je pritekel krdečki drugih vaških psov, ki so planili na dečka, ga podrli na tla in ga vlečki kakih 50 m s seboj. Psi so dečka vsega obgrizali. Slučajno so prišli mimo neki potnik, ki so s težavo rešili dečka pred podivjanimi psi ter ga pomiritevga odnesli. Dečkove rane pa so tako strasne, da je malo verjetno, da bi ostal živ.

Kaj pravite?

Ali res namen posrečuje sredstva? To se pravi: Ali je res, da je tudi slabo sredstvo dovoljeno, če hočem dosegati dober namen? Včasih smo se učili, da ni dovoljeno. Prepoveduje nam to vera in včasih tudi svetno postava.

Zoper namen bi nčesar ne meli. Na ženski realni gimnaziji hočete enkrat na spomlad ali poletje dekleta peljati na more. Tu namen je lahko dober ali celo zelo dober, če bo nadzorstvo in vodstvo v vseh ozirih zelo dobro. Sredstvo za tako pot je končno denar. Kje naj ga dober, če dekleta tega same na zmorejo?

Na plesu o postnem času! To sredstvo pa je gotovo vse greje vredno. Ali za učenke dekliske realne gimnazije v Ljubljani ne velja več cerkev zapoved? Ali roduvanje gimnazije ni dolžno, gledati na to, da pri svoji vzgoji ne pride v nezvezdrino z določili katal. vere? Ali je končno mestnemu kuratoriju, ki upravlja to mesino srednjo šolo, morda vseeno, ali se na njezinem zavodu postave katoliške cerkev izvršujejo ali prezirajo? Na ta vprašanja naj odgovore poklicani in prizadeti!

Je pa še vprašanje, kaj bodo k temu rekli verni katoliški starci svojih hčer!

Ze lo je proti vsem predpisom, da so pred postom srednješolci in srednjesolke smeje — sededa pod vodstvom svojih vzgojiteljev — prirejati javne plese in maskerade. Da pa sedaj srednješolci zavod prirejajo za svoje gojenke ples celo o postu, to je nezačileno in ne sme ostati brez javnega žigosanja!

Ako je vera komu še kaj mor, se bo vsaj pri vzgoji njemu zaupane mladine moral po njej ravati. Pa pa mu ta vera prav nič več mar ni, potem tak ne spada več med vzgojitelje otrok katoliških starcev.

Zadnjih smo nekje brali, da se je nekdo na nekem zborovanju v Ljubljani javno izrazil, da ne bo pustil žaliti postav in določil katoliške cerkeve, ki je vera slovenskega naroda. Sedaj prošomo g. župana dr. Puca, ki je kot mestni župan vrnihni šef te mestne šole: Ali boste mar vi, gospod župan, kaj takega dopustili?

Pocetje nam jaro!

Koledar

Petak, 23. februarja: (Kvaterni petek). Peter Damijan, cerkveni učenik.

Med dremanjem padla v ogenj

V torej popoldne se je pripetila v vasi Kuščini pri Somboru strašna nesreča, pri kateri je izgubila življenje 50 letna Marija Kolesar, bogata posestnica iz iste vasi. Njeni svojci so odšli na obisk k nekim sorodnikom, ona pa, ki je bila nekolikobolehna, je ostala doma. Močno je zakurila odprto ogriješče, kakor jih imajo v Banatu, in pri tem zadremala. Za trenotek je med dremanjem izgubila ravnotežje in padla v ogenj. Ko se je zavedla, je bila nenačinka že vsa v plamenih in uboga žena si ni mogla več pomagati. Obusono je pričela klicati na pomoč. Pritekli so sedede ter jo očeli goreče oblike in ji prisreljali hitro zdravnika. Toda pomoč je bila brezuspešna. Marija Kolesar je še isto noč v strašnih mukah umrla.

Kofein - prepovedan!

Milioni ljudi se iz zdravstvenih razlogov izogibljejo kofeinu, dražilne snovi v kavi. Kolika dobrota za vse te je kava Hag, ta divna, kofein oproščena zrnata kava! Več kot 30.000 zdravnikov iz vseh kulturnih krajev predpisuje in priporoča kavo Hag.

Naznanila

Ljubljana

1 Državni večer gg. častnikov in vojaških uradnikov bo v soboto, 24. t. m. ob 9 zvečer v prostorih Ofic. doma. Vabljeni so gg. rezervni častniki z družinami in gospodje, ki imajo stalno vabilo.

1 Kino Kodeljevo. Drevi ob 8 največja filmska senzacija »King Kong«. Rezervirajte pravčasno vstopnice!

1 Društvo »Bela Krajina« vabi svoje člane na sestanek drevi ob 8 pri Slamiču (salon), kjer bo predaval urednik »Slovenca« g. Lojze Golobič o »Beli Krajini in njenih pomembnejših možeh.«

1 Na podlagi znanega Götthejevega besedila o Faunu je napisal slavni francoski skladatelj dramatsko legendzo za soli, zbor in veliki orkester pod naslovom »Faustovo pogubljenje«. To delo izvaja Glasbena Matice ljubljanska na svojem koncertu dne 2. marca v veliki dvorani hotela Union. Solistične vloge so v rokah: gđe. Vere Majdičeve (Margareta), Josipa Gostiča (Faust), Roberta Primožiča (Mefistofele), Tone Petroviča (Brander). Izredno težki zborovski part izvaja moški in mešani zbor Glasbene Matice, orkestralno pod vedenjem operni orkester, vsi pod vodstvom velaslaščnega ravnatelja opere in dirigenta Glasbene Matice, gosp. Mirka Poliča. Predpredavanje vstopnic v Matični knjižnici po običajnih cenah.

1 Ruska Matica priredi v soboto 24. t. m. ob 20 v prostorih Francoskega instituta literarni večer kot proslava letošnjega Nobelovega laureata ruskega pisatelja Ivana Bušnina z naslednjim sporedom: 1. Univ. prof. A. Maklecov: Uvodna beseda. 2. Dr. N. Pre-

Občina Mekinje deljena ali nedeljena?

Predno se končnoveljavno odloči usoda makinjske občine, naj merodajni faktorji dobro premislijo, kaj je želja celokrajne prebivalstva te občine — razen morda par izjem — da naj namreč cela občina ostane skupaj v tem obsegu, kakšnega ima sedaj, pa naj že pripade kamkori, da bi se n. pr. odigral del vasi Mekinje, češ, da ima ta del značaj mesta. S tem bi bila občutno prizadeta davčna moč občine, da ne gorovimo o sklopnem vprašanju.

Dalje bolj naravne meje občina ne more imeti, katero jo je imela doslej v Mekinji, ko jo Bištrica meji in bi bila vsaka druga razmejitev ne-naravna. Na tem nič ne spremeni svoječasen sklep kamniškega občinskega odbora, ki je z vsemi glasovi razen enega pristal na to, da se spodnji del Mekinje odcepí od občine Mekinje ter priklopi kamniški občini. Tak sklep je prav tako iluzorčen, kakor če bi n. pr. meškiški občinski odbor z vsemi glasovi razen enega sklenil, naj pripade kamniški predmestje Graben Mekinjam. Če kdo komu kaj vzame, prista dva vpoš ev: tisti, ki vzame in tisti, ki se mu vzame. Če se oba zedinita, je stvar enostavna, sicer pa ne.

V smislu nove občinske postave naj odloča, dokler je še čas, ozir na žalje prebivalstva in orz na celokupno korist, ki pa oba odločno govorita za nedeljeno občino Mekinje.

Jugoslovanska knjigarna

Dr. Tihamer Toth

Nove propovedi:

Im Weiuberg des Herrn. 335 strani. Nevezano 84 Din, vezano 116 Din.
Die Leiden Christi. 368 strani. Nevezano 84 Din.

Novi groboci

† Podsabotinom pri Gorici je umrl tamkajšnji kurat g. Janez Zega. Doma je bil iz Smihela pri Novem mestu. Blagi pokojnik naj v miru počiva!

† V Kranju je v 76. letu starosti umrl g. Ferdinand Ferjančič, okrajski gozdar v pokoju. Pogreb bo danes ob 5 popoldne. Najpočiva v miru! Zaludočim naše iskreno sožalje!

Ostale vesti

— Za dekleta, ki prihajajo v Zagreb zaradi slabe. Ko prideš s kmetom v veliko mesto, ti je težko pri duši. Kakor da greš nekam v hladno tujino. Vse ti je nepoznano. Ne veš, kam bi se obrnila in kaj bi začela. Da dobisi službo, moraš zapraviti veliko denarja v raznih posredovalnicah za službe ali pri privatnih osebah, ki te često izkoristijo, potem pa te pustijo na cedilo. Ko iščeš stanovanje in hrano, prideš v velike telesne in duševne nevarnosti in mnogo tvojih tovarišjev je na ta način že veliko pretrpel. Vse to zlo pa boš odvrnila od sebe, če greško prideš v Zagreb, s kolodvorja naravnost v »Naš Dom«, zavetišče za dekleta. Tukaj boš našla za prvo silo zelo poceni stanovanje in hrano. Našla boš pa tudi pri dobrih katoliških srceh nasvet in pomoč. Ker pa dan za dan prihaja mnogo zagrebških gospa v »Naš Dom«, skrat služkinje, boš lahko našla tudi službo. »Naš Dom«, zavetišče za dekleta, se nahaja: Beogradská ul. 10, I. nadst., deset minut dalje od kolodvora. Upravitelj doma je sedaj poseben odbor, toda vodi ga dobra katoliška učiteljica-krizarička, nadzorja pa ga upravitelj Marijine kongregacije slovenskih deklet pri cerkvi Sreca Jezusovega. Gg. župnika in kaplane, kakor tudi drugi voditelje kat. društva prosimo, da dekleta, ki prihajajo v Zagreb, opozorijo na to lepo in koristno ustavovo, ki more preprečiti veliko hudega in storiti veliko dobrega. — »Naš Dom«, sklonište za djevojke, Zagreb, Beogradská ul. 10.

— Poziv! Pripravljalni odbor za osnivanje društva za zaščito Blairovega posojila poziva vse obraženski: Mesto Bunina v ruski literaturi. 3. Gospa Lidija Marakina in Marija Maver, gg. dr. N. Preobraženski in K. Grigorovič-Barski: Recitacije odlokom iz Buninovih del. Vstop prost in brezplačen. Vabljeni so vsi prijatelji ruske književnosti.

1 Nočno službo imajo lekarne: mr. Bahovec, Kongresni trg 12; mr. Ustar, Sv. Petra c. 78 in mr. Hočevar, Celovška c. 34.

Marihor

m Združenje prevoznih obrti v Marihoru ima svoj redni občni zbor jutri, v soboto zvečer ob 7 v malo dvorani Narodnega doma.

Celie

c »Olkas« obhaja letos 15-letnico svojega obstoja. Odbor poziva vse člane, da se udeležijo društvenega zborja, ki bo 24. t. m. ob 20 v sejni dvorani Obrtnega doma v Celju.

c Steg skavtov in planink v Celju ima izredno skupščino v nedeljo, dne 25. t. m. ob 10 dopoldne v društvenem stanu v okoliški deski osnovni šoli.

c Klub slovenskih kolesarjev v Celju bo imel 34. redni letni občni zbor dne 7. marca ob 20 v klubovi sobi hotela Hubertus.

c Hmeljarska podružnica v Celju bo imela v nedeljo 25. t. m. ob 9 dopoldne redni letni občni zbor v občinski posvetovalnici na Bregu.

c Zdrženje mizarjev bo imelo redni letni občni zbor dne 11. marca ob 8 dopoldne v hotelu Pošta.

c Predavanje o Durmitorju. Dne 1. marca ob 8. zvečer bo predaval pod okriljem savinjske podružnice SPD v Celju v risalnici deske meščanske šole akademik g. Leon Pipan iz Ljubljane o Durmitorju. Predavanje bodo spremljalo sklopitične slike.

imejitelje teh obveznic, naj mu naznanijo število in nominalno vrednost svojih perioriranih in ne-perioriranih papirjev. Na podlagi teh podatkov bo pripravljalni odbor stopil z vsemi imejitelji v zvezdo, da se osnuje društvo za obrambo njihovih interesov. Dopise je poslati na naslov: Dr. Alfred Šerk, Gledališka ulica 14.

— Telefonski promet. Prometno ministrstvo je dovolilo, da se otvorí telefonski promet na progah Slovenska Bistrica-Frohnleiten (2.70 zl. fr.), dalje Celje z vsemi mesti v Turčiji, z katereimi obstoji do sedaj telefonski promet (10.10 zl. fr.) in Bleiburg-Genova (5.75 zl. fr.) ter Škofja Loka-Udine, Padova, Puli, Ferrara, Benetke, Ravena in Verona (1.80 do 2.25 zl. fr.). Znaki v oklepajih so pristojbina za triminutni pogovor.

— Kupimo Stritarjeve zbrane spise zvezek 2. Ponudbe na Jugoslovansko knjigarno v Ljubljani.

— Nesreča pri smučanju. V ljubljanskem bolnišnici so pripeljali 16 letnega Franca Ribiča, sina posestnike iz Kranjske gore. Mladenci se je smučal, pri tem padaš in si zlomil desno roko.

— V hrvatski Podravini močno sneži. Po desetih dneh milega vremena je naenkrat pricel v Podravini pihati mrzel sever, ki je kmalu prinesel tudi sneg. Temperatura je padla na ° nad nič. Sneg na leto zgora.

— Prve skupine tujev na Jadranu. Za vedno noč je najavilo svoj prihod na našo riviero več skupin inozemskih gostov, tako iz Poljske, Belgije in Švicer.

— Razglas. Vse ustanovne uprave so po čl. 37 pravilnika za uporabljajo zakona o ustanovah (zadnji dne 12. aprila 1932) do dne 21. septembra 1932 dolžne, da predlože do konca marca vsakega leta ustanovnemu oblastvu, to je kr. banski upravi (prosvetnemu oddelku) letno poročilo o svojem poslovanju v minulem letu obenam z bilancem za to leto, sestavljeno na dan 31. decembra, sicer sledi kazen po § 23 zakona o ustanovah. Ustanove, ki jih upravljajo javne oblasti, pa morajo poslati ustanovni oblasti letno poročilo o svojem delu.

— Šrečna občina. Občina Milna na otoku Braču se pač lahko pristeve med srečne občine, zakaj postala je končnoveljavno dedično ogromnega premoženja 30 milijonov čiljskih peset. Proces za dedičnost se je vodil polnih deset let in še sedaj je apelacijsko sodišče Iquique v Chileu izreklo končno besedo. Mecen, ki je zapatil ves svoj imetek Milni, je bil Ivan Sarg, ki je rodom domačin. Razumljivo je, da sorodnikom ni bilo pogodno, da bo vse premoženje dobilo občina in so zato zahtevali uničenje oporce. Še sedaj po 10 letih je sodišče priznalo Milni polno pravico do dedičine. Vprašanje je, kaj bo občina napravila s tolikim premoženjem.

— Pri pomanjkanju teka, nakislem pehanju, slabem želodcu, lenivi prebavi, zaprtju v črevih, vdigovanju, motenju pri prebavi, izpuščajih, srbečici osvobodi naravna »Franz-Josef« grenčica telo vseh naravnih gnilobnih strupov. Že stari mojstri zdravilstva so spoznali, da je »Franz-Josef« voda popolnoma zanesljivo sredstvo za čiščenje črev.

— S petrolejem začgal hišo svojega sovražnika. V eni pretcklih noči je izbruhnil ogenj v hiši pionernega posetnika Ivana Palkoviča iz Vukimaniča selo pri Karlovem. Ogenj so domači zarazili v zadnjem trenotku, ko je že vse okrog njih govelo. V zadnjem hipu so rešili golo življenje. Požar se je širil z bliskovito naglieco in je v kratkem času pogorela hiša do tal z vsem počitvom in živežem vred, ki je bil v njej. Skeden je 100.000 Din. Otočniki so tako uvedli energično preiskavo, ker je bil upravičen sum, da je bil ogenj podtačen. Ogenj se je namreč pojavil na več mestnih hkrati. Sum je padel na Palkovičevega soseda Joviča. Tako so ga

Nekoliko več reda pod sinjim nebom

Mož, ki nadzira vse radijske postaje

Pod sinjim nebom, kjer je pred kratkim bilo vse v neredu, je zdaj nastopilo nekoliko več harmonije v veliko zadoščenje poslušalcev radia. Večina evropskih rad. postaj oddaja zdaj na dolžino, ki jim je bila odmerjena na mednarodni konferenci v Luzernu.

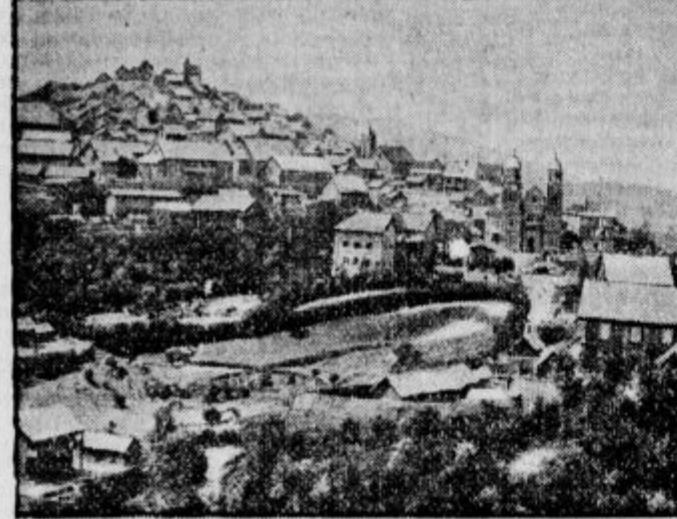
Ta red in mir, ki je seveda relativen, je ustvaril skoro neznan in ponižen mož, ki se imenuje Raymond Braillard. On je ravnatelj tehničnega odbora pri mednarodni radijski zvezi. Braillard je vse svoje življenje posvetil radiju, on je tudi postavil prvo radijsko postajo v Bruslju; noč in dan dela s svojimi asistenti v laboratoriju Zvezze, ki je postavljen v predmestju Bruslja, in se trudi, da bi spravil v red mednarodni radijski promet. Vsak dan preizkusi radijske postaje v ugotovi, ali oddajajo točno na valovni dolžini, ki je bila določena. Kršilec mednarodnega reda opozarja na greške.

Braillardova zasluga je, da se jih je od 8 uporih držav, ki se spočetka niso hotele pridružiti sporazumu v Luzernu, vdalo šest. Braillard je prepričan, da se tudi ostali dve ne bosta dolgo upirali. Način načina je, je izjavil predstavniku United Press, da zavarujemo posamezne evropske postaje. Po predpisih mednarodnega dogovora v Luzernu se mora vsaka radijska postaja v svojem normalnem radiju (obseg) dobro slišati; seveda nastajajo pri tem silne težave. Medsebojna razdalja posameznih postaj znaša 9 kilometricov; za 270 postaj, ki so postavljene v 38 državah, je na razpolago samo 110 valovnih dolžin. Kljub temu smo zadovoljni

z doseganjem uspehom. V noči od 15. na 14. januarja, ko je bilo treba izvršiti veliko izpremembo na podlagi sporazuma v Luzernu, smo to storili s pomočjo postaje Daventry, Radio-Paris, Zeezen in Varšava, kakor tudi s telefoniranjem ob 7.50 zjutraj. Oddajanje vseh postaj je bilo tako urejeno, da smo pri polovici postaj dosegli hranje samo v obsegu 50 hertzov, pri ostali polovici pa samo 10 hertzov. Po novi razdelitvi valovnih dolžin so posamezne postaje oddaljene kolikor pač mogoče. Velike postaje oddajajo tako stalno, da se ne bodo v teku enega do dveh mesecev oddaljile od določene valovne dolžine več kakor za milijonski del.

Braillard je nadalje poudaril, da je nastopilo zboljšanje posebno pri postajah med 200 in 600 metri. Nepojasnjeno je še položaj na dolgih valovih med 1000 in 2000 m. Med državami, ki oddajajo na dolge valove in ki so se upirale luzernskemu sporazumu, so Švedska, Finska, Poljska, Luxemburg in Holandska, na kratke valove pa Madjarska in Grčija. Zaradi tega te postaje motijo druge, ki oddajajo na valu določenem v Luzernu. Tako n. pr. moti postajo Radio Paris, Lahti, Huizen Bachow, Varšavo Minsk in Motalo Harkov. Tega zla seveda ne bo mogoče odstraniti, ako ne pokažejo prizadete države dobre volje. Sicer je 6 izmed 8 držav že izjavilo, da so pripravljene v načelu pristati na sporazum v Luzernu. Zdaj gre samo še za Madjarsko in Grčijo, ki hostu po vsej verjetnosti tudi odnemali.

Morski vihar ubil 88 ljudi

Na zapadni obali Madagaskarja, predvsem v mestu Morondava, je divjal strahoten morski vihar. Po dosedanjih vesteih je bilo pri tem 88 mrtvih. Mnogo javnih in zasebnih poslopij je bilo zelo poškodovanih. Plima je uničila več mostov. — Na levi mesto francoske kolonije Madagaskar, na desni zemljevid.

V Južni Afriki raste elita katoliških laikov

Med štirimi provincami, ki tvorijo angleški dominion »Južna Afrika« (South Africa), ima Transvaal največ katoliških organizacij. Skoraj vsaki večji cerkveni občini najdemo karitativna, socialna ali religiozna društva: marijanske kongregacije, Vincencijeve konference, razne bratovščine, društva za može, za žene, katoliške sportne klube itd....

V vikarijatu Johannesburg obstoji »Catholic Federation«, ki združuje vse katoličane tega vikarijata in ima za glavno nalogu brambo katoliških interesov v javnem življenju. Pred nedavnim si je vzela v program tudi obrambo zatranih domačinov in podpiranje misijonov med vogani. Najbolj živahen in delaven krožek te velike organizacije je »Katoliško mladeničko društvo«. Dolgo se ni posrečilo, da bi se najraznovrstnejša katoliška društva fantov in mož združila v eno samo vrhovno organizacijo. V vikarijatu Johannesburg in v prefekturi Lydenburg se je to zgodilo 28. oktobra preteklega

leta, na praznik Kristusa Kralja. Slovesno praznovanje tega dogodka v Johannesburgu je pokazalo, da ima Transvaal sijajne katoliške laične voditelje, ki niso samo izborni govorniki, temveč imajo tudi mnogo smisla za zahteve katoličanov v javnem življenju. Že se opaža stremljenje, da bi se ta velika vrhovna organizacija razširila po vsem Transvaalu in pozneje po vsej Uniji.

Osnovna in najvažnejša točka v pravilih »Katoliške mladinske zvezde«, ki združuje fante in može, je ona, ki predpisuje za člane mesečno sv. obhajilo in obiskovanje sestankov. Čeprav to strogo določilo odibja mnogo katoliških fanfov in mož od pristopa v organizacijo, vendar smo upati, da bo prav v teh društvenih vrasla elita katoliških laikov, ki bodo blažilno vplivali na svojo okolico in ji stali kot svetel vzgled. Ta elita bo imela važno naložo, da bo uresničila praktične cilje Katoliške akcije.

Črnlnik v avstrijsko poslaništvo je nekdo zagnal v Pragi. Pred poslaništvom se je zbrala skupina mladcev, ki je hotela razgrajati, a jo je policija razgnala. Nek demonstrant je kljub temu zagnal v okno črnlnik in razbil dve šipi.

*

Prvo šolo naravnega socializma so odprli te dni v Monakovem. Namen šole je, da pouči učence o naukah naravnega socializma in o ustroju narodne socialistične stranke.

*

Ti bi rad vedel, kateri človek je dolgočasen? Tisti, ki ti pove, kako mu gre, če ga vprašaš za to.

Kralj Albert na mrtvaški postelji v gradu Laeken. Glava je povezana, ker si je kralj pri padcu zdobil lobanje.

Pic Albert I. — Pic Dupont

Belgijski listi prinašajo zanimivo zgodbo, ki karakterizira značaj rajnatega Alberta I., belgijskega kralja. Med vsemi planinci je bil Albert prvi, znan radi svoje državnosti med planinskimi turami. Rad je zahajal v Savojske Alpe, kjer ni bilo vrha, da bi ga ne bil preplezal. V Chamonixu so sklenili, da v čast belgijskega kralja imenujejo nek nov vrh, ki so ga odkrili »Albert I.« To je v gorovju Mont Blanca. Ko je kralj zvedel za to, se je takoj odpravil v Chamonix, da bi si ogledal svoj vrh. Kakor po navadi, je tudi zdaj potoval »incognito« in brez spremstva. V hotelu se je javil kot Mr. Dupont. Naročil si je za drugi dan vodnika. Naslednjega dne se je ob 4 zjutraj že javil vodnik, kateremu je kralj naročil, naj ga pelje na goro, odkoder bi se dobro videl Pic Albert I. Tura je bila težavna, toda kralj jo je srečno premagal. Ko je prišel na vrh, je vprašal vodnika, naj mu pokaže Pic Albert I. Vodnik mu je razkazal vse vrhove in jih imenoval drugač za drugim, le Pica Alberta I. ni pokazal. Kralj je bil že nekaj nevoljen in je končno vprašal vodnika, kako se imenuje vrh, ki jim je stal čisto nasproti in ki ga vodnik ni pokazal. Tedaj je vodnik povsem mirno dejal: »A. tegale mislite, tega bomo od danes naprej imenovali Pic Dupont...«

V Berlinu se je te dni mudil angleški državnik Eden (X), poleg njega angleški poslanik v Berlinu sir Phipps (XX).

Auto v službi misijonarjev

Bahr-el Gebel (Angleški Sudan). — Misijonarji ne nameravajo potolči svetovnih avtomobilskih rekordov, toda prav radi uporabljajo to hitro prometno sredstvo, da lahko obišejo svoje krščanske občine, ki so oddaljene druga od druge često po 100 km ali celo več. Avto, ki so ga leta 1929 kupili misijonarji Bahr-el Gebel, je prevozil v 4 letih 52.000 km, drugi, ki je bil kupljen leta 1930, je v 3 letih napravil pot, ki je enaka dolžini ekvatorja, namreč 40.000 km. Avto znamenje Chevrolet, ki je bil kupljen leta 1932, je že v tem letu prevozil 20.000 km. Misijonar, ki je povzel te številke s steveci, pravi, da bi ne mogel povedati, koliko kilometrov je prevozil z motornim kolesom, ko je obiskoval šole in bolnike. Ta misijon sam je v enem letu plačal za olje in hencin, ki so ga porabili avtomobili in motocikli, skoraj 50.000 frankov!

Otroka novega belgijskega kralja Leopolda III v kraljice Astride. Sinček Baudoin, ki je postal prestolonaslednik, in njegova sestra Josephine-Charlotte.

Narobe-strela

Najnovejša raziskovanja so dognala, da se človeško oko moti, ko domneva, da je videlo blisk v trenutku, ko trešči. Učenjaki namreč danes ugotavljajo, da človeško oko vidi električno izpraznitve v nasprotni smeri, to je od zemlje proti nebu. Dr. Boys, nekdanji predsednik londonske Physical Society je s posebnim fotografiskim aparatom posnel strelo, oziroma blisk. Ta ima obliko nekaj metrov dolge svetlobne pušice, ki ima razmeroma majhno hitrost, to je hitrost ene tridesetine svetlobne hitrosti. Kljub temu je oko ne opazi. Takoj ko se pojavi ta svetlobna pušica, sledi nasprotni tresk (blisk) od zemlje proti oblaku, ki pa je povsem drugačne vrste. Ta blisk se pojavi tudi večkrat.

Svetovni mojster Karl Schäfer, ki je uspešno branil svoj naslov svetovnega prvaka v umetnostnem drsanju v Stockholmu. Ulrik Salhov, predsednik mednarodne drsalne zveze mu izroča venec.

Proti belokožcem

Iz mesta Port Elisabeth poročajo o zborovanju »neevropske konference«, katere se udeležujejo le črni in druga plemena razen beli. Zborovalci se pritožujejo, da tudi tvrdke, ki kupujejo z drugimi plemenami, načelno sprejemajo v službo samo belokožce. Indijski advokat dr. Abdurrahman je stavil predlog, naj bi domači bojkotirali trgovine, ki ne nastavljajo črnočrncem in drugih barvnih plemen. Sklenjeno je bilo, da so sestavili seznam vseh takih tvrdk. Vse te so zapisane neusmiljenem bojkotom. Napravili bodo seznam blaga, ki ga te tvrdke prodajajo in o njem poučili vse prebivalstvo.

Na Dunaju so slovesno pokopali 54 vojakov, policejcev, orožnikov in heimwehrovev, ki so padli v državljanški vojni. Zalna slovesnost pred občinsko hišo. Lev: 1. minister Sušnik (Schuschnigg), 2. dunajski vladni komisar Schmitz, 3. kancler Dollfuss, 4. predsednik republike Miklas, 5. kardinal Innitzer. Desno: Avtomobili s 54 krstami.

Sport

Mariborska zimsko-sportna podzveza

Smučarska tekma za prvenstvo dravske banovine v smučkem teku na 18 km in za prvenstvo mariborske zimsko-sportne podzvezde v kombinaciji v nedeljo, dne 25. februar 1934 na Pohorju. Start za tek na daljavo 18 km ob 8 dopoldne pri koči na Klopnu vrhu — dosop od žel. postaje Fala. Skakalna tekma na skakalnici SPD Konjice pri Winterjevi koči na Pesku v organizaciji MZSP. Prvenstvo dravske banovine v smučkem teku na 18 km doseže najboljše moštvo, ki ga sestavljajo najmanj 4 tekmovalci ter dobi v prehodno last pokal pokrovitelja tekme. Razvzen tega prejme vsak tekmovalec najboljšega moštva spominske plakete, a prva tri moštva diplome MZSP. Prvenstvo podzvezde doseže najboljši poedinec, ki tekmuje v kombinaciji ter prejme pokal MZSP, drugi in tretji plakete. Razen tega se še posebej oceni tek, posebej skok. Ponovno se opozarja, da mora imeti vsak tekmovalec predpisano tekmovalno legitimacijo. Žrebanje v koči na Klopnu vrhu dne 24. februar, ob 20. Prijava na MZSP oziroma na mestu starta do 24. februar 1934. Prijavina 5 Din. Razglasitev rezultatov ter razdelitev darih v nedeljo, dne 25. februar, ob 21 v dvorani hotela »Orel« v Mariboru. Povratak iz Fale s potniškim vlakom, ki pride v Maribor ob 19.59. Istočasno se razdelijo tudi daria na motoskičirjenja od 21. jan. 1934.

Razpis crosscountryja v Celju

SK Jugoslavija v Celju, lahkoatletska sekcija, priredi dne 18. marca ob 11 dopoldne crosscountry 7½ km za prvenstvo mesta Celja in prekodni pokal SK Jugoslavije v Celju.

Crosscountry-tek se vrši na 600 m dolgi prog, teren delno mehak, delno trd. Pravico udeležbe ima vsak član pri JLAS verificiranega ali neverificiranega kluba kakor tudi tekaci izven klubov. Za klub verificirani tekaci pa ne more teči za neverificirani klub niti za tako njegovo sekcijo. Vsako moštvo postavi najmanj stiri tekaci, v klasifikaciji pridejo v poštev prvi trije. Moštvo, katerega prvi trije dobe najmanjšo število tek, se proglaši zmagovalnim.

Zmagovalno moštvo dobi prehodni srebrni pokal, ki postane njegova trajna last po treh zaporednih ali petih zmagah v presledkih. Pokal brani ASK Primorje, Ljubljana. Prvi na cilju dobi pozlačeno kolajno iz srebra, drugi in tretji srebrno. Najboljše celjsko moštvo dobi manjši prehodni pokal, ki postane njegova trajna last po istimi pogojih kot prvi pokal. Naslov brani SK Olimp, Celje. Prvi in drugi Celjan dobiti kolajno iz srebra. Tekmuje se po pravilih JLAS. Prijava se posilja na naslov: Fine Kocmuri, Celje, Vodnikova 2, do sobote 17. marca ob 11 dopoldne. Izvenčenski klubbi so oproščeni prijavnine, celjski udeleženci plačajo 20 Din za moštvo. Posamezni tekaci plačajo 5 Din.

*

Ljubljanska zimskosportna podzvezda ima drevi ob 20 v darski sobi kavarne Emons sejo upravnega odbora. Vsi in točno.

SK Ilirija (lahkoatletska sekcija). Drevi ob pol 19 bo v telovadnicni osnovne šole na Grabnem ginnastičnem trening in country tek. Sigurno naj pridejo Pribovič, Zuccatto Vinko, Marinko Maks, Stopar Branko, Jurman Karl, Magister Slavko. Poravnava članarino za tekoči mesec.

SK Ilirija (Hazardna sekcija). Danes ob 18 je v garderobi na darsališču plenarni članski seslank z izredno važnim dnevnim redom. Seslanku morajo prisostovati vse članice, zlasti pa Hafnerjeva, Omanova, Darinka, Nika, Slaparijeva, Vička, Angelca, Joža, Boža. K seslanku se vabijo dalej: gg. dr. Mayar, dr. Bradač, Sürz, Podgáčnik. Po seslanku, ki bi kratek, toda izredno varen, bo cross-country trening za vse, sobotni trening zato odpade. Vodstvo sekcije apelira na vse članice, da se tega seslanka polnoštevilno in sigurno udeležijo.

Smučarski klub Dovje-Mojsstrana priredi v nedeljo, 25. februar, t. l. I. vsakoleto medklubsko štafetno tekmo: 4×8 km. — Žrebanje ob 7.30. Start ob 8. Prijava sprejema vodstvo tekme do žrebanja v hotelu »Triglav« v Mostrani. — Darija: Klub one štafete, ki zasede 1. mesto, prejme lepo pokrajinško sliko iz okolice Mojstrane. Tekmovalcev z najboljšim časom dneva pa priznanico. — Prijavina 10 Din za štafeto, plačljiva pred žrebanjem. Tekmuje se po pravilih JZSZ. — II. medklubsko skakalno tekmo v treh razredih: V. I. razred spadajo vse oni, ki so tekmovali na mednarodnih tekmacih; v II. razred vse oni, ki so dopolnili 18. leto; v III. razred vse mlajši. Žrebanje ob 13.30 na skakalnici. Start točno ob 14. Prijavina za I. in II. razred 4 Din, III. razred je prijavnine prost: Prijava se sprejemajo do najkasneje 25. februar, opoldne. Darija: Zmagovalce I. razreda prejme krasno pokrajinško sliko; II. zmagovalce II. in III. razreda pa praktično dario in priznanico. Vsak II. vsakega razreda pa prejme priznanico.

Izid tekem se objavi po končanih tekmacah v hotelu Triglav v Mojsstrani in se istočasno razdelijo daria.

Veseli dan belega sporta na Jezerškem. V nedeljo 18. t. m. se je vršila pod okriljem SK Jezerško medklubsko smučarska tekma na 18 km v višinski razliki 500 m. Tekem so se udeležili poleg domačih tekmovalcev tudi zastopniki drugih sportnih društev in klubov, skupno 17 tekmovalcev, od teh jih je 15 prispevalo na cilj, dva pa sta izstopila. Prvo plasirani in obdarovani so bili: Smelek Franc 1:05 (SpK Bratstvo, Jesenice, srebrni pokal); Ogris Valentijn 1:22:20 (SmK Jesenice); Krč Anton 1:25:16 (SmK Jesenice); Tepina Vinko 1:25:35 (SmK J.); Pavlovič Bogoljub 1:26:35 (pogranicna četa, SmK J.); Kujundžić Andž 1:26:51 (pogranicna četa); Seje Ivan 1:28:26 (SmK J.). — Razen teh so imeli dober čas tudi skoraj bi rekeli še načini takimi, tako: Šiberle Adolf 1:32:54 (SmK J.); Škruber Ferdo 1:53:28 (SmK J.); Ekar Anton 1:54:52 (SmK J.); Durnik Karol 1:55:48 (SmK J.) in Šelišnik Maks 1:41:38.

V nedeljo v Bohinju V nedeljo nastopilo v tekmovanju za ponosni naslov prvaka v Bohinju vsi oni smučarji, ki predstavljajo najvzročnejše sportnike, da preizkusijo svoje sile v tekmi na 30 km. V tej zimi je to prva preizkušnja na takoj daljavo, toda radi dobre zime so naši tekmovalci v dobrimi formi in borba za ponosni naslov prvaka bo prav ostra. Dočim na nadaljnem severu v strahom glejajo na izid Fisinh tekem, ker so vsi travniki zeleni, ima Bohinj obilo snega in prav dobro struklo. Tekmovanje bo prielo ob 8 zjutraj, start je na Bohinjski Bistrici, cilj istotam. Ker je skolača Ljubljane izgubila sneg, ima oni smučarji najlepšo priliko, da se udeležijo nedeljskih tekem.

in obenem navzitejo krasne smuke. Zato v nedeljo vsi smučarji v Bohinju!

Alpinisti smučski tečaj SPD: SPD v Ljubljani priredi začetkom marea (predvidoma od 4.-11. marca) osemnevni alpinisti smučki tečaj na Krvavcu. Ta tečaj je namenjen onim smučarjem-turistom, ki smučanje za silo že obvladajo, a jim manjka sigurnost v krotjanju na terenu. Namen tečaja je izvezati smučarja v tolko in v onih likih, ki mu omogočajo sigurno krmjanje tudi na težjemu povečju v alpskem terenu. Ponik bo razdeljen tako, da se vrši dopoldne šolsko smučanje, popoldne pa izleti. Smešne razmere so v zgodnjih ponladji najbolj zanesljive. — Celotna oskrba za osebo znaša dnevno 35 Din, prijavina 30. Tečaj bo vodil zvezni smučki učitelj g. Ervin Zupan. Ker je število tečajnikov omejeno, se priporoča čimprejšnja prijava v pisarni SPD v Ljubljani. Masarykova c., palatca Grafske, kjer se dobes tudi točnejše informacije.

Vremensko poročilo JZSZ in SPD

a) Po stanju dne 22. februarja ob 7 zjutraj.

Bistrica-Bob. jezero: — 6, 10 cm pršica na podlagi 80 cm. — Kranjska gora, Rateče-Planica: — 7. barometer stoži, 70 cm sneža; Vrsič in Tamar 250 cm pršica. — Bled-jezero: — 5, 35 cm sneža, led grapav, 30 cm debel. — Mariborska koča, Pohorski dom: — 1, 60 cm sneža. — Ruška koča: — 1, 70 cm sneža. — Klopni vrh: — 3, 95 cm sneža. — Peseč: — 5, skakalnica uporabna, 120 cm snežna. — Senorjev dom: — 5, 125 cm sneža. — Čimšča n. Fal: — 4, 75 cm snežna. — Sv. Lovrenc n. Poh.: — 4, skakalnica uporabna, 55 cm snežna. — Ribnica n. Poh.: — 4, 70 cm snežna. — Rimski vrelec: — 6, 35 cm snežna. — Povsod: jasno, mirno, smuka idealna.

b) Po stanju dne 21. februarja ob 7 zjutraj.

Smučarski dom na Pokljuki: — 8, jasno, krasno vreme, mirno, 180 cm pršica, smuka idealna, izgled najboljši, za visoke ture zelo ugodno. — Dovje-Mojsstrana: Vreme krasno, smuka ugodna, skakalnica uporabna, izgled idealni. — Kamnik: — 4, jasno, deloma kopno, sneg zmrznen, smuka slabha.

Skalarsi dom na Voglu: Mirno, jasno, na selinah legaj zrnjevec, smuka prav dobra, izgled za nedeljo dobr.

Inozemski sport

Kongres mednarodne hokej zveze. Iz sklepov kongresa mednarodna hokej zveza, ki se je vršil o priliku svetovnih prvenstvenih tekem v hokeju na ledu v Münchnu, posnemamo se sledete važne sklepe: Olimpijski amaterska svetovna prvenstva se vršijo v Švicari, na trži v Curihi. Če bi nastale medtem kakve nepremostljive zaprake, se bodo leta vršila v Franciji. — Predlog, da se uvede tudi hokej na ledu za ženske, je bil odprtjen. — Vabilo so tako-le izrazile: predsednik Loicq (Belgia); podpredsednik: Andreossy (Švicari) in Brown (Amerika); tačnik: Poplomont (Belgia). — Radi pritožb v zadevi nekorektnega zadržanja kanadskega moštva o priliku zadnjega svetovnega prvenstva, je zastopnik kanadske zveze izjavil, da so bili krivelj strogo kaznovani, dve glavni kraljevi pa sta bila doživljensko diskvalificirana. — Glede turnej ameriških in kanadskih moštev so bila sklenjena posebna dočolila. Fotovanja se smo sklenili samo potom državnih zvez v soščnosti mednarodne zvezve, pri čemer se morajo brezpostojno izključiti strančni razni pošredovalci, ki tudi pri drugih tekmacih ne smejo sodelovati. Tudi ne smeta več kot dve ameriški in kanadski moštvi dočoliti v Evropi.

Potem se je bavil kongres s spremembami pravil ter je nadaljal v tem pogledu več važnih sklepov, ki posnemajo pravomočni števili tekem v prihodnjih sezoni. Med najvzročnejšimi sklepi spada spremembu odslojev pravil. Poleg tega so napravili še nekaj manj važnih sklenov, ki zdajajo spremembu izvajajo. Na predlog Francije, sledje prevzemu kontrole nad ženskim hokejem, se je sklenilo, da se mednarodna zvezda sreča ne bo bavila z ženskim hokejem, ker je ženskih učinkovito v Evropi.

Izvez je bavil kongres s spremembami pravil ter je nadaljal v tem pogledu več važnih sklepov, ki posnemajo pravomočni števili tekem v prihodnjih sezoni. Med najvzročnejšimi sklepi spada spremembu odslojev pravil. Poleg tega so napravili še nekaj manj važnih sklenov, ki zdajajo spremembu izvajajo. Na predlog Francije, sledje prevzemu kontrole nad ženskim hokejem, se je sklenilo, da se mednarodna zvezda sreča ne bo bavila z ženskim hokejem, ker je ženskih učinkovito v Evropi.

Dve najboljši poljski lahkoatletični, in sicer gdje Weiss in Heljasa sta odšli v Ameriko, kjer bosta startali 24. februarja in 3. marca.

Zopet dva nova svetovna rekorda v labki atletiki! Kakor poročajo iz Newyorka je bil preteklo nedeljo lahkoatletski miting v zaprti dvorani Madison Square Garden. Ob tej priliki sta padla dva svetovna rekorda: v skoku s palico v višino je dosegel Brown višino 4,27 m, v skoku v višino pa se je pognal Marty 2,05 m visoko.

Dve najboljši poljski lahkoatletični, in sicer gdje Weiss in Heljasa sta odšli v Ameriko, kjer bosta startali 24. februarja in 3. marca.

Tudi golf dobi svojo mednarodno zvezzo. Golf ima sicer enotna pravila, ki se uporabljajo pri vseh prvenstvih in mednarodnih tekmacih, vendar nimata svoje vrhovne mednarodne instance, ki bi imela pod svojim okriljem vse nacionalne zvezze ter bi skrbela za vse potrebno kot je to običaj pri takih mednarodnih zvezah. Sedaj se je oglašil E. Prather, predsednik amer. Country klubov v Franciji, ki predlagajo ustavitev mednarodne golfovze.

Svetovni kolesarski prvaki Van Egmond se je pri šestindvajseti kolesarski dirki v Amsterdamu takoj ponesrečil, da bo za nekaj časa nepraktičen. Dr. Diem, gener. tajnik za olimp. igre 1. 1936 in po vsem svetu znani sportnik, si je pri smučanjem v Garmisch-Partenkirchenu zlomil noge.

Dr. Diem, gener. tajnik za olimp. igre 1. 1936 in po vsem svetu znani sportnik, si je pri smučanjem v Garmisch-Partenkirchenu zlomil noge.

Gospodarstvo

Zaposlenost našega delavstva

Napredek tekstil. industrije - Zmanjšanje invest. delavnosti

Ostrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu objavlja delavcev v Zg. zaposlenosti zavarovanec v mesecu decembru 1933. V naslednjem prinašamo te podatke za decembar 1932 in decembar 1933 ter tudi razliko med obema mesečema v odstotkih:

	december 1932	december 1933	razlika
kmetijstvo	2.622	3.337	+ 27,3
tekstilna industrija	32.832	40.508	+ 23,4
papirna industrija	3.941	4.503	+ 15,9
gledešča, prosti poklici	12.314	33.756	+ 117
usnje in kavček	3.521	3.767	+ 7,0
oblačilna industrija	23.227	24.800	+ 6,8
higijena	13.048	13.664	+ 4,7
trgovina	51.418	53.619	+ 4,3
kov. in strojna industr.	29.873	31.150	+ 4,3
hišna službenica	55.858	57.898	+ 3,7
gradba prevoz. sredstev	5.664	5.816	+ 2,7
grafična industrija	7.645	7.795	+ 2,0
kemična industrija	9.402	9.672	+ 1,9
predelava usnja itd.	18.864	18.996	+ 0,7
občinska podjetja	27.428	27.531	+ 0,4
zivilska industrija	34.527	34.107	- 1,2
zas. prometna podjetja	8.082	7.909	- 2,1
elektrika in vodovodi	6.407	6.203	- 3,2
predelovanje lesa	14.704	14.215	- 3,3
gostinski obrati	19.034	18.241	- 4,2
gozdna in žag. industr.	43.335	41.473	- 4,3
javni promet	12.501	11.600	- 6,7

